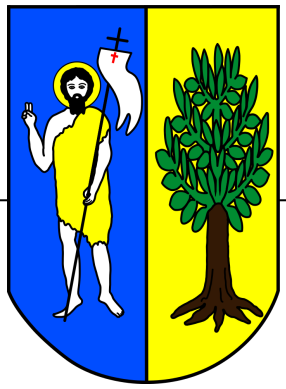

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dla

Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025

Jonkowo, sierpień 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym 4
2. Wprowadzenie 5
3. Opis analizowanego dokumentu 6
3.1 Cele analizowanego dokumentu 6
3.2 Powiązania z innymi dokumentami 10
3.3 Sposób wdrażania zapisów dokumentu 12
4. Zakres prognozy 13
4.1 Użyte metody przy sporządzaniu prognozy 13
4.2 Obszar oddziaływania objęty dokumentem 17
4.3 Horyzont czasowy oceny 18
4.4 Źródła danych 18
4.5 Rozpatrywane warianty 20
5. Cele wynikające ze zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska 21
5.1 Przyjęte cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, Wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu 21
5.1.1 Woda 21
5.1.2 Powierzchnia ziemi / odpady 22
5.1.3 Powietrze i klimat 23
5.1.4 Fauna, flora i bioróżnorodność 25
5.1.5 Krajobraz i dziedzictwo kulturowe 26
5.1.6 Ludność i zdrowie ludzkie 28
5.2 Standardy jakości stanu środowiska 28
5.2.1 Normy jakości powietrza i ochrony klimatu 28
5.2.2 Wartości dopuszczalne poziomu dźwięku 29
5.2.3 Normy jakości wód i gruntów 30
6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu 31
6.1 Ocena stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem 31
6.1.1 Geomorfologia i budowa geologiczna 31
6.1.2 Warunki klimatyczne i powietrze atmosferyczne 31
6.1.3 Hałas. Określenie terenów o podwyższonym hałasie 32
6.1.4 Zasoby wód powierzchniowych 33
6.1.5 Zasoby wód podziemnych 33
6.1.6 Gospodarka wodna i ściekowa 34
6.1.7 Gospodarka odpadami 34
6.1.8 Lasy i ochrona przyrody 35
6.1.9 Formy ochrony przyrody 35
6.1.10 Źródła promieniowania elektromagnetycznego 35

6.2 Prawdopodobne zmiany w środowisku w przyjętym horyzoncie czasowym 36
6.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie 37
6.4 Ocena środowiska z użyciem przyjętych celów 38
7. Skutki oddziaływania planowanych przedsięwzięć w ramach analizowanego dokumentu 39
7.1 Opis przedsięwzięć z ich wzajemnymi powiązaniami 39
7.2 Uzasadnienie realizacji przedsięwzięć z punktu widzenia społeczno-gospodarczego 39
7.3 Opis rozwiązań alternatywnych 40
7.4 Przyjęte środki w celu uniknięcia, zmniejszenia lub zrównoważenia szkodliwego oddziaływania 40
7.5 Przewidywane oddziaływania na środowisko 41
7.5.1 Oddziaływanie transgraniczne 42
7.6 Ocena przedsięwzięć i ich alternatyw z użyciem przyjętych celów 42
8. Rekomendacje do zastosowania w procesie przyjmowania dokumentu 44
8.1 Wymagania prawne i zobowiązania dobrowolne 44
8.2 Potencjalne konflikty między aspektami środowiskowymi a innymi 44
8.3 Zalecenia w procesie przyjmowania dokumentu 44
8.3.1 Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji negatywnych oddziaływań na środowisko 46
8.4 Zalecenia dla innych dokumentów 47
9. Monitoring 49
9.1 Ocena i weryfikacja wskaźników 49
10. Braki i trudności 52
11. Spis tabel 53
12. Spis rysunków 53
13. Załączniki 53
13.1 Matryca oceny oddziaływania 53

1. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Wymagania prawne sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025[1] (tzw. oceny strategicznej oddziaływania na środowisko), zawarte są zarówno w dyrektywie europejskiej, jak i w polskich przepisach dotyczących ochrony środowiska.

Przedmiotem oceny był projekt Strategii z sierpnia 2016 r.

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo to dokument długookresowy, który określa misję, wizję, kierunki i cele rozwoju gminy.

Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko projektu Strategii odnosiła się do oceny wpływu przyjętych zadań na środowisko i jego zasoby.

Przy określaniu potencjalnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko brano pod uwagę:

- oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska i potencjalne ich skutki,
- zasoby dziedzictwa kulturowego,
- ochronę i użytkowanie zasobów naturalnych (w tym jakość i ilość wody, jakość powietrza, hałas, odpady stałe),
- zagospodarowanie przestrzenne.

Celem Prognozy jest również identyfikacja i ocena stopnia oraz sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w analizowanym dokumencie.

W Prognozie odniesiono się także do niezbędnych modyfikacji Strategii tak, by w jak największym stopniu była ona spójna i komplementarna z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz innymi dokumentami programowymi. Analizowano również możliwości eliminacji lub ograniczenia niepożądanych i nieakceptowanych zadań i działań zapisanych w Strategii.

Przeprowadzona analiza wykazała, że wdrożenie Strategii będzie miało zasadniczo pozytywny wpływ na środowisko i jego zasoby, a przyjęte założenia oraz planowane działania mogą spowodować poprawę istniejącego stanu środowiska i warunków życia mieszkańców gminy.

Jednak w niektórych przypadkach realizacja zapisów Strategii może powodować ujemny wpływ na określone elementy środowiska i mieszkańców gminy. W większości przypadków, wpływ ten będzie chwilowy i/lub krótkotrwały i głównie związany z procesem budowlanym, który ma charakter lokalny. Te ewentualnie negatywne efekty, które wiążą się najczęściej z działaniami inwestycyjnymi i które nie są całkowicie do uniknięcia, powinny w każdym przypadku być analizowane i minimalizowane.

Analizowany projekt Strategii w większości swoich zapisów obejmuje odwołania i cele związane z zapewnieniem zrównoważonego rozwoju gminy. Po rozszerzeniu ich o niezbędne korekty / rekomendacje wynikające z niniejszej analizy, będzie można wskazywać ją jako dokument, zgodny z pozostałymi ważnymi i strategicznymi dokumentami wewnętrznymi gminy Jonkowo.

[1] dalej Strategii

2. Wprowadzenie

Podstawą prawną wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025 są zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko[2], która wprowadza do polskiego prawodawstwa zapisy Dyrektywy Parlamentu i Rady Europy Nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny skutków niektórych planów i programów na środowisko (tzw. Dyrektywa SEA[3]). Przepisy ustawy odnoszą się również do zapisów Dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska oraz Dyrektywy 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE.

Prognozę wykonano w oparciu o projekt Strategii z sierpnia 2016 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, organ opracowujący projekt Strategii, wystąpił do właściwych organów w celu określenia zakresu wymaganego dla niniejszej prognozy:

- pismo z 11.05.2016 r. znak BP.062.1.14.2016.JN do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie,
- pismo z 11.05.2016 r. znak BP.062.1.15.2016.JN do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie.

Powyższe organy ustaliły zakres informacji, zgodny z art. 51 ust.2 UOOS:

- pismo RDOŚ w Olsztynie znak WSTŁ.411.22.2016.AMK z 24.05.2016 r.,
- opinia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie znak ZNS.9022.2.64.2016.KM z 30.05.2016 r.

Przygotowana prognoza powinna być poddana konsultacjom społecznym wraz z opracowanym projektem Strategii.

Organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany wziąć pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie ww. organów oraz rozpatrzeć uwagi i wnioski zgłoszone w wyniku udziału społeczeństwa w procesie konsultacji społecznych.

Następnie, po zatwierdzeniu projektu dokumentu, powinien on być udostępniony społeczeństwu wraz z informacją w jaki sposób ocena środowiskowa została uwzględniona.

[2] zwanej dalej UOOS
[3] zwanej dalej DSEA

3. Opis analizowanego dokumentu

3.1 Cele analizowanego dokumentu

Strategia na lata 2016-2025 określa wizję rozwoju gminy:

Gmina Jonkowo w 2025 roku jest spójnym przestrzennie, atrakcyjnym i bezpiecznym miejscem zamieszkania oferującym wysoką jakość życia, wykorzystująca potencjał aglomeracji olsztyńskiej oraz warunki przyrodniczo-kulturowo-historyczne.

Gmina dysponuje nowoczesną i systematycznie modernizowaną infrastrukturą techniczną oraz obiektami umożliwiającymi atrakcyjne spędzanie czasu wolnego, a przestrzeń publiczna stanowi estetyczne i funkcjonalne miejsce chętnie odwiedzane przez mieszkańców i turystów.

Harmonijny i zrównoważony rozwój Gminy są realizowane dzięki wspieraniu lokalnej gospodarki, promocji przedsiębiorczości oraz aktywnym działaniom na rzecz trzeciego sektora i ożywienia społeczeństwa obywatelskiego.

Mając wyznaczoną wizję, wybrano cele strategiczne, w ramach których wskazano cele operacyjne i kierunki działań:

1. **Cel strategiczny** ***Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki działaniom poprawiającym infrastrukturę techniczną oraz stan środowiska naturalnego.***

1.1. Cel operacyjny 1.1.

Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej

1.1.1. Kierunki działań

- rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnych na terenie aglomeracji poprzez podłączenie nowych odbiorców, w szczególności na obszarach objętych planami zagospodarowania przestrzennego
- budowa lokalnych ujęć wody
- budowa indywidulanych i zbiorczych systemów odbiorów ścieków poza aglomeracjami na terenie gminy
- posiadanie atrakcyjnych, uzbrojonych terenów pod budownictwo mieszkaniowe

1.2. Cel operacyjny 1.2.

Modernizacja i dostosowywanie do potrzeb infrastruktury drogowej i okołodrogowej

1.2.1. Kierunki działań

- polepszenie standardu nawierzchni dróg na jezdniach i chodnikach
- usprawnienie systemu sieci dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy
- budowa tras i ścieżek rowerowych
- budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego
- remont i budowa przystanków/wiat autobusowych

1.3. Cel operacyjny 1.3.

Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

1.3.1. Kierunki działań

- wdrożenie dziedzinowych systemów informatycznych świadczenia elektronicznych usług publicznych
- rozbudowa infrastruktury informacyjnej i informatycznej
- zwiększenie dostępu do Internetu i informacji w przestrzeni publicznej

1.4. Cel operacyjny 1.4.

Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej

1.4.1. Kierunki działań

- rewitalizacja obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, ekonomicznym i społecznym
- odnowa miejscowości
- zapewnienie wysokiej estetyki przestrzeni publicznej

1.5. Cel operacyjny 1.5.

Troska o środowisko naturalne i ograniczenie niskiej emisji

1.5.1. Kierunki działań

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w budynkach użyteczności publicznej poprzez poprawę ich efektywności energetycznej
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w budynkach indywidualnych
- promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) na terenie Gminy gospodarki odpadami
- ochrona przyrody i środowiska
- edukacja w zakresie poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska

2. Cel Strategiczny ***Tworzenie i promowanie warunków dla rozwoju gospodarki z zachowaniem zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego***

2.1. Cel operacyjny 2.1.

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców

2.1.1. Kierunki działań

- rozwijanie działalności gospodarczej, w szczególności bazującej na usługach i produktach lokalnych oraz zasobach tradycyjnych i ekologicznych
- tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego terenów inwestycyjnych
- uzbrajanie terenów inwestycyjnych

- rozwój agroturystyki
- wspieranie rozwoju rolnictwa oraz tworzenie warunków rozwoju lokalnego przetwórstwa i produkcji ekologicznej żywności
- edukacja w zakresie przedsiębiorczości, kreatywności i zarządzania projektem młodzieży ze szkół podstawowych z terenu gminy

2.2. Cel operacyjny 2.2.

Stworzenie oferty inwestycyjnej i systemu wspierającego rozwój przedsiębiorczości

2.2.1. Kierunki działań

- stworzenie i koordynacja zintegrowanego systemu obsługi inwestorskiej
- nawiązanie współpracy z podmiatam wspierającymi pozyskiwanie inwestorów
- przygotowanie oferty inwestycyjnej Gminy
- przygotowanie strategii promocji Gminy

2.3. Cel operacyjny 2.3.

Rozwój ekonomii społecznej

2.3.1. Kierunki działań

- popularyzacja wiedzy dotyczącej ekonomii społecznej na terenie Gminy
- stworzenie mechanizmów wparcia podmiotów ekonomii społecznej (PES) przez Gminę
- wykorzystanie miejsc atrakcyjnych turystycznie i lokalnych produktów do rozwoju ekonomii społecznej
- wyszkolenie osób działających na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej

3. **Cel Strategiczny** ***Wzmocnienie systemu świadczenia usług publicznych oraz form spędzania czasu wolnego***

3.1. Cel operacyjny 3.1.

Wzrost poziomu bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców

3.1.1. Kierunki działań

- poszerzenie zakresu usług świadczonych i dostępnych dla osób niepełnosprawnych oraz seniorów
- podnoszenia jakości i poszerzenie dostępu mieszkańców do podstawowej opieki medycznej oraz profilaktyki zdrowia
- wsparcie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem

3.2. Cel operacyjny 3.2.

Rozwój oraz zwiększanie atrakcyjności i jakości lokalnej infrastruktury edukacyjnej

3.2.1. Kierunki działań

- poszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży
- krzewienie idei kształcenia ustawicznego (kształcenie przez całe życie) – „Edukacja pokoleń"
- wysoki poziom edukacji dzieci i młodzieży w szkołach
- doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne
- modernizacja i remonty budynków oświatowych wraz z zagospodarowaniem terenów przyszkolnych
- programy przeciwdziałania odpływowi dzieci ze szkół gminy do gmin ościennych

3.3. Cel operacyjny 3.3.

Rozwój oraz zwiększanie atrakcyjności i jakości lokalnej infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej

3.3.1. Kierunki działań

- stworzenie systemu szlaków turystycznych
- rozbudowa infrastruktury sportowej, rekreacyjnej
- budowa infrastruktury wypoczynkowej
- stworzenie kompleksowej oferty turystycznej - lokalne produkty turystyczne
- utworzenie wsi tematycznych na terenie gminy

3.4. Cel operacyjny 3.4.

Wdrożenie nowoczesnych metod zarządzania gminą

3.4.1. Kierunki działań

- poprawa jakości i dostępności usług administracyjnych
- wprowadzenie standardów obsługi interesantów w Urzędzie Gminy
- wdrożenie innowacyjnych technologii w zakresie obsługi mieszkańców
- podniesienie sprawności i skuteczności zarządzania w sytuacjach kryzysowych
- promocja turystyczna, gospodarcza gminy

4. Cel Strategiczny *Inteligentny rozwój społeczny wykorzystujący aktywność społeczną i ekonomiczną, dziedzictwo kulturowe oraz współpracę środowisk lokalnych*

4.1. Cel operacyjny 4.1.

Zaangażowane społeczeństwo na rzecz rozwoju gminy

4.1.1. Kierunki działań

- wspieranie społecznych inicjatyw (w szczególności: edukacyjnych, kulturalnych, sportowych, zdrowotnych)
- katalizowanie aktywności i kreatywności mieszkańców

- wzmacnianie społecznej tożsamości i więzi mieszkańców ze swoją Gminą
- wzmacnianie współpracy w ramach istniejących struktur samorządowych
- wspieranie i promowanie aktywności lokalnej mieszkańców
- rozwój oferty świetlic wiejskich

4.2. Cel operacyjny 4.2.

Zachowanie dziedzictwa kulturowego

4.2.1. Kierunki działań

- tworzenie warunków dla rozwoju postaw i kompetencji mieszkańców w zakresie kultury
- rozwijanie aktywności społecznej mieszkańców poprzez angażowanie do uczestnictwa w kulturze
- tworzenie warunków infrastrukturalnych dla działalności kulturalnej
- wykorzystanie potencjału obiektów historycznych i zabytkowych gminy

4.3. Cel operacyjny 4.3.

Wspieranie aktywności lokalnych organizacji społecznych

4.3.1. Kierunki działań

- intensyfikacja współpracy samorządu z organizacjami „trzeciego sektora"
- promocja wolontariatu oraz ekonomii społecznej
- wspieranie inicjatyw wzmacniających potencjał sektora społeczeństwa obywatelskiego w gminie
- rozwijanie instrumentów partycypacji społecznej
- kształcenie liderów lokalnych

3.2 Powiązania z innymi dokumentami

Prace nad Strategią były determinowane poprzez inne dokumenty planistyczno-strategiczne. Zadania oraz działania określone w Strategii musiały być w dużej mierze komplementarne i spójne z tymi dokumentami lub też wprost z nich wynikać.

Założone zadania w Strategii są zgodne z założeniami i celami **Strategii Rozwoju Kraju 2020**, w tym w szczególności z następującymi priorytetowymi kierunkami interwencji:

- I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego,
- II.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki,
- II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej,
- II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego,
- II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej,
- II.6.4. Poprawa stanu środowiska,
- III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,
- III.3.3.Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.

Strategia realizuje bezpośrednio również cele zawarte w **Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności** poprzez tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości, przeciwdziałaniu ubóstwa i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu, jednocześnie dążąc do przyśpieszenia rozwoju gminy, przeciwdziałania marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych. Tym samym, umożliwia to również realizację celów Strategii Lizbońskiej, kładących duży nacisk na wzmocnienie spójności społecznej. Gmina Jonkowo podejmując się realizacji działań, ujętych w Strategii i rozumianych jako proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w gminie, przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego i do ożywienia gospodarczego.

Strategia odpowiada także stawianym celom w **Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030**. Poprzez swoje działania wpłynie on na poprawę zagospodarowania przestrzennego i planowania przestrzennego w skali gminy i regionu.

Założenia i przyjęte cele Strategii wpisują się również w realizację zapisów **Strategii Długofalowego Rozwoju Sektora Mieszkaniowego na lata 2005-2025**, której cele strategiczne odnoszą się do realizacji zadań na płaszczyznach odpowiadających podstawowym obecnie deficytom cywilizacyjnym w mieszkalnictwie.

Realizacja działań Strategii pozwoli na także na zwiększenie atrakcyjności gminy i regionu, a także wykorzystanie potencjału związanego z posiadanym dziedzictwem kulturowym, co będzie zgodne z założeniami **Narodowej Strategii Rozwoju Kultury 2004-2013** wraz z **Uzupełnieniem Strategii na lata 2004-2020**.

Także na poziomie regionalnym Strategia wpisuje się w realizację najważniejszych dokumentów strategicznych dla województwa warmińsko-mazurskiego:

- **Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025**

  Strategia dąży do wyrównywania standardów europejskich. To przykład dostosowania lokalnej gospodarki do funkcjonowania systemu gospodarczego. Ma zapewnić m.in. mieszkańcom gminy współczesne standardy obsługi ludności doprowadzając do zmniejszenia różnic społecznych i gospodarczych.

- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego**

  Realizacja działań przyjętych w Strategii umożliwi osiągnięcie celu nadrzędnego jakim jest „*zrównoważony rozwój przestrzenny województwa, realizowany poprzez wykorzystanie cech i zasobów przestrzeni regionu, dla zwiększenia jego spójności w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz zachowania wysokich walorów środowiska i krajobrazu*".

- **Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014** z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018 oraz **Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2016**

  Zgodność Strategii z ww. dokumentami przejawia się w m.in. punkcie: ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody; dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski oraz ochrona klimatu.

- **Strategia Rozwoju Kultury w Województwie Warmińsko-Mazurskim do roku 2015**

  Zgodność Strategii przejawia się w obszarze: Ochrona dziedzictwa kulturowego, Cel szczegółowy: Prawidłowe warunki ochrony dziedzictwa regionalnego.

- **Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko-Mazurskim**

  Strategia wpisuje się w cel: Maksymalne i dynamiczne wykorzystanie predyspozycji turystycznych regionu.

3.3 Sposób wdrażania zapisów dokumentu

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację Strategii jest Wójt oraz kierowany przez niego Urząd Gminy, w ramach którego zostanie powołany Zespół ds. realizacji Strategii. Do podstawowych obowiązków Zespołu należeć będzie m.in.:

- wskazanie źródeł finansowania Strategii;
- wytyczenie strategicznych, operacyjnych i cząstkowych celów rozwoju Strategii;
- kontrola procesu wdrażania Strategii i weryfikacja poszczególnych zadań i kierunków działania;
- ocena efektów wdrożenia Strategii i finansowych relacji z budżetem gminy.

System realizacji Strategii ściśle zależy od pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych, krajowych i zagranicznych. Ma na niego również wpływ aktywność oraz skuteczność działań partnerów społecznych i gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz samych mieszkańców gminy. Wszystkie te podmioty mogą same wspierać zaplanowane działania i właśnie dlatego właściwe wdrażanie Strategii wymaga skumulowania działań wszystkich jednostek zaangażowanych w jego wdrożenie i realizację.

4. Zakres prognozy

4.1 Użyte metody przy sporządzaniu prognozy

Przeprowadzenie prognozy oddziaływania na środowisko w ramach postępowania strategicznej oceny oddziaływania dla planów i programów polega m.in. na identyfikacji możliwych do ustalenia skutków środowiskowych oraz zapewnieniu uwzględnienia uwarunkowań ekologicznych, ekonomicznych i społecznych we wczesnej fazie procesu podejmowania decyzji. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko umożliwia również analizę rozwiązań alternatywnych oraz wskazanie i włączenie wskaźników monitorowania skutków środowiskowych.

Celem Prognozy jest identyfikacja i ocena stopnia oraz sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w Strategii.

W Prognozie odniesiono się także do niezbędnych modyfikacji analizowanego dokumentu tak, by w jak największym stopniu był on spójny i komplementarny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz innymi dokumentami programowymi. Analizowano również możliwości eliminacji lub ograniczenia niepożądanych i nieakceptowanych celów i działań zapisanych w Strategii. Choć konieczne jest wyraźne podkreślenie, że rolą Prognozy nie jest zasadnicza zmiana Strategii.

Jako punkt wyjścia przyjęto, że prace nad Prognozą powinny zapewnić/umożliwić:

- identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych realizacji Strategii;
- identyfikację potencjalnych pól konfliktów przyrodniczo-przestrzennych;
- identyfikację sprzeczności z ustaleniami innych dokumentów programowych lub z wymogami prawa;
- wskazanie znaczących aspektów środowiskowych w poszczególnych obszarach Strategii;
- identyfikację i eliminację tych celów, priorytetów i kierunków rozwoju, których negatywne skutki środowiskowe pozostają w sprzeczności z wymogami prawa;
- wskazanie metod ograniczania negatywnych (ale akceptowalnych) oraz wzmacniania pozytywnych (preferowanych) skutków środowiskowych realizacji Strategii;
- wskazanie rozwiązań alternatywnych, mogących zmniejszyć obciążenia środowiska;
- określenie listy wymogów koniecznych do spełnienia podczas realizacji przedsięwzięć przewidzianych w ramach Strategii;
- określenie listy wskaźników pozwalających monitorować i oceniać realizację Strategii;
- określenie obszarów niepewności i ryzyka opracowywanej Strategii.

Uwzględniając istniejące ograniczenia, związane m.in. z poziomem uogólnienia danych i informacji wyjściowych, należy zwrócić uwagę na pewne kwestie:

- dokument jakim jest Strategia, bezpośrednio nie powoduje skutków środowiskowych;
- źródłem potencjalnych skutków środowiskowych będzie realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych;

- różne oddziaływania środowiskowe uwidaczniać się będą co najmniej w dwóch wymiarach:
  - przestrzennym – poprzez zmiany stanu środowiska,
  - systemowym – poprzez wpływ na możliwość realizacji wymogów zrównoważonego rozwoju,
- zmiany w środowisku są spowodowane wieloma czynnikami, przez co różne przedsięwzięcia mogą mieć zróżnicowany wpływ na środowisko;
- Prognoza nie może precyzyjnie określić skutków środowiskowych planowanych przedsięwzięć, tym samym odnosi się do rodzajów potencjalnych zdarzeń i dokonuje przede wszystkim oceny jakościowej skutków.

Niniejszą Prognozę opracowano wykorzystując metodykę opartą o analizę powiązań sieciowych, analizę zarzadzania ryzykiem, ocenę ekspercką oraz w oparciu o najlepszą wiedzę i doświadczenie autorów. W pracy wykorzystano również wytyczne Komisji Europejskiej:

- Wytyczne Komisji dotyczące wdrażania dyrektywy 2001/42/WE,
- Wytyczne nt. integracji zagadnień zmian klimatu i różnorodności biologicznej w ocenach strategicznych.

Przy określaniu potencjalnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko brano pod uwagę:

- oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska i potencjalne ich skutki,
- zasoby dziedzictwa kulturowego,
- ochronę i użytkowanie zasobów naturalnych (w tym jakość i ilość wody, jakość powietrza, hałas, odpady stałe),
- zagospodarowanie przestrzenne.

W ramach analizy zakresu oddziaływania Strategii, oceniono w jaki sposób planowane działania:

1) woda
   a) będą miały wpływ na jakość wód powierzchniowych i/lub podziemnych wg przyjętych standardów
   b) będą miały wpływ na system hydrogeologiczny
   c) będą miały wpływ na zużycie zasobów wód
2) powierzchnia ziemi
   a) pomogą chronić właściwości powierzchni ziemi
   b) będą miały wpływ na tereny zanieczyszczone
   c) będą promowały gospodarkę odpadami w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem zmniejszeniem ilości deponowanych odpadów i likwidacji składowisk
3) powietrze, przeciwdziałanie zmianom klimatu
   a) będą prowadziły do redukcji zanieczyszczeń powietrza
   b) będą prowadziły do redukcji emisji gazów cieplarnianych

c) będą miały wpływ na poprawę efektywności energetycznej
d) będą miały wpływ na korzystanie ze źródeł odnawialnych
e) będą prowadziły do redukcji zanieczyszczeń transportowych

4) fauna, flora, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000)
   a) będą wspierały przyjęte cele w zakresie zwiększenia bioróżnorodności
   b) będą poprawiały jakość i/lub ilość obszarów chronionych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów w sieci Natura 2000
5) krajobraz, dziedzictwo kulturowe (w tym zabytki, dobra materialne)
   a) będą miały wpływ na ochronę krajobrazu przed rozwojem terenów zurbanizowanych
   b) będą wspierały ochronę bądź odtworzenie cennego krajobrazu kulturowego
   c) będą ułatwiały ochronę dziedzictwa kulturowego
   d) będą wspierały rozwój przestrzenny, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju
   e) będą podnosiły poziom ochrony przeciw naturalnym zagrożeniom
6) ludność, ochrona zdrowia
   a) będą umożliwiały zmniejszenie ekspozycji ludności na hałas
   b) będą próbowały ograniczyć powiązane ze środowiskiem ryzyka dla zdrowia i życia

Analiza oddziaływania została przeprowadzona na najniższym, dostępnym szczeblu określonych w projekcie Strategii działań. Przy identyfikacji elementów składowych planowanych działań i potencjalnego wpływu na środowisko, grupy społeczne i dobra materialne, zastosowano metodę matrycową, dostosowaną do rodzaju i skali przedsięwzięć.

Zestaw przeanalizowanych kryteriów bazowych, objął kilkadziesiąt najważniejszych z punktu oddziaływania inwestycji na środowisko oraz wymogów ochrony środowiska. Opracowana matryca objęła 2 380 pól. Do opracowania matrycy przyjęto 7-stopniową skalę oceny oddziaływania planowanych działań w ramach Strategii, które następująco zdefiniowano jako:

- *Wzmacniające (W)* – służące bezpośrednio ochronie środowiska;
- *Korzystne (K)* – istotnie zwiększające szansę lub tempo minimalizacji oddziaływania na środowisko;
- *Potencjalnie Korzystne (PK)* – korzyści środowiskowe przeważają w sposób jednoznaczny nad ewentualnymi skutkami negatywnymi, jednak ich osiągnięcie nie jest zagwarantowane i wymaga spełnienia dodatkowych warunków;
- *Neutralne (N)* – nie można zidentyfikować istotnych (znaczących) pól wzajemnych oddziaływań (ani pozytywnych, ani negatywnych) poszczególnych działań z priorytetami ochrony środowiska;
- *Potencjalnie Negatywne (PN)* – koszty/negatywne skutki środowiskowe równoważą lub przewyższają możliwe pozytywy, związane z realizacją przedsięwzięć, jednak ujemny bilans w tym zakresie jest uzależniony od sposobu, lokalizacji lub innych czynników związanych z realizacją danego działania (innymi słowy możliwe jest, przynajmniej częściowe wyeliminowanie negatywnych skutków, pod warunkiem odpowiedniej realizacji działania);

- *Niekorzystne/Hamujące (H)* – realizacja określonego działania, niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe, przeważające ewentualne (o ile występują) pozytywy w tym zakresie;
- *Konflikt (F)* – realizacja danego działania niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia konflikty z innymi celami lub wymogami ochrony środowiska, praktycznie wykluczając możliwość ich osiągnięcia.

Analiza objęła również w odniesieniu do poszczególnych planowanych działań, ich skutków oraz relacji:

- czas oddziaływania:
  - *Chwilowe (CH)* – oddziaływanie mające wpływ na środowisko w momencie podjęcia inwestycji;
  - *Krótkoterminowe (KR)* – oddziaływanie w czasie trwania inwestycji;
  - Średnioterminowe (SR) – oddziaływanie kilkuletnie;
  - Długoterminowe (DR) – oddziaływanie kilkunastoletnie;
  - Stałe (ST) – oddziaływanie ciągłe, dłuższe niż długotrwałe;
- rodzaj oddziaływania:
  - Bezpośrednie (BP) – oddziaływanie bez jakiegokolwiek pośrednictwa;
  - Pośrednie (PS) – oddziaływanie przez czynnik pośredni;
  - Wtórne (WT) – oddziaływanie powstałe w wyniku zmian, przekształcenia czegoś lub jako następstwo czegoś;
  - Skumulowane (SK) – oddziaływanie wywołane wpływem danego rodzaju działalności w połączeniu z innymi obecnymi lub realnymi przyszłymi działaniami.

Opracowana matryca, stanowi załącznik do niniejszego Raportu. Przyjęta metoda analizy pól konfliktów, pozwala identyfikować potencjalne kolizje, a nie oceniać je w kategoriach rachunku kosztów-korzyści. Należy zatem zwrócić uwagę, że porównywanie ilości oraz próby zrównoważenia wskazań pozytywnych i negatywnych w celu ustalenia czy określone działanie bądź inwestycja jest mniej lub bardziej „*przyjazna dla środowiska*" jest nieuzasadnione. Mimo najlepszej wiedzy autorów Prognozy, możliwe jest wystąpienie potencjalnych konfliktów w przypadku realizacji niektórych działań w zakresie, dla których analiza celów nie wykazywała oddziaływań potencjalnie negatywnych.

Opis stanu środowiska, z uwzględnieniem planowanego przedsięwzięcia, przygotowany został w oparciu o dostępne wyniki monitoringu środowiska, prowadzone przez odpowiednie służby na terenie gminy Jonkowo.

Prognoza wielkości oddziaływania na środowisko sporządzona została w oparciu o wiedzę i doświadczenie autorów raportu, przy wykorzystaniu istniejących materiałów w zakresie skutków dla środowiska podobnych dokumentów oraz przedsięwzięć.

4.2 Obszar oddziaływania objęty dokumentem

Obszar gminy Jonkowo zajmuje powierzchnię 168,69 km^2. Teren położony jest w obrębie jednostki fizjograficznej zwanej Pojezierzem Olsztyńskim. Na północy gminy występuje falista i pagórkowata wysoczyzna morenowa, na południu – występuje równina sandrowa.

Gmina graniczy z pięcioma gminami: Olsztyn, Gietrzwałd, Łukta, Świątki, Dywity.

Na terenie gminy Jonkowo znajduje się 28 miejscowości podzielonych na 20 sołectw. Gminę zamieszkuje 7 108 mieszkańców wg danych GUS na 31.12.2015 r.

Wiodącą funkcją gospodarki gminy jest rolnictwo rozwijające się przede wszystkim na bazie gospodarstw indywidualnych. Znaczącą pozycję w działalności gospodarczej gminy stanowi handel i naprawy oraz budownictwo. Na terenie gminy brakuje większych zakładów przemysłowych.

Gmina posiada dobrze zachowane warunki przyrodnicze. Na jej terenie stwierdzono obecność wielu stanowisk unikalnych gatunków chronionych zwierząt oraz roślin. Nieznaczne zanieczyszczone środowisko gminy oraz jej zasoby stanowią o dużym potencjale ekologicznym, który powinien stanowić atut w zrównoważonym rozwoju gminy.

Na terenie gminy znajduje się też wiele ciekawych zabytków, które to obiekty i zespoły architektoniczne zostały wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego.

Strategia obejmuje swoim zasięgiem całą gminę.

Rysunek 1 Obszar oddziaływania Strategii – gmina Jonkowo

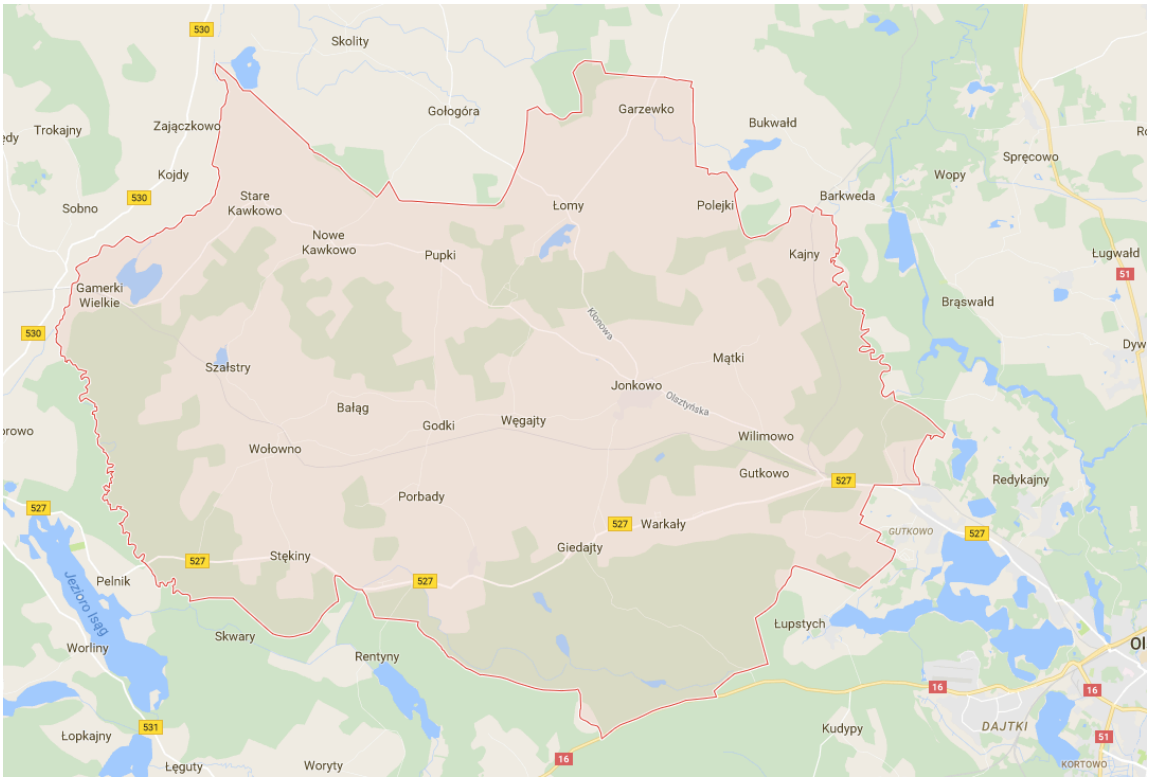

Źródło: *https://www.google.pl/maps/*

4.3 Horyzont czasowy oceny

W analizowanym dokumencie przyjęto okres programowania na lata 2016-2025.

W związku z powyższym, okres potencjalnych oddziaływań odniesiono do powyższego okresu, tj. do 2025 r.

Rokiem bazowym do oceny aktualnej sytuacji przyjęto stan na dzień 31.12.2015r[4].

4.4 Źródła danych

W ramach analizy SEA wykorzystano aktualne przepisy prawa polskiego oraz wspólnotowego, raporty i sprawozdania o stanie środowiska, dane Głównego Urzędu Statystycznego, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Gminy, służb ochrony zabytków, literaturę fachową oraz m.in. następujące źródła danych:

1) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
2) Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju
3) Strategia Rozwoju Kraju 2020
4) Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia Narodowa Strategia Spójności
5) Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 roku"
6) Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016
7) Uchwała Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2014"
8) Uchwała Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032"
9) Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
10) Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej
11) Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej
12) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie
13) Narodowa strategia rozwoju regionalnego
14) Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju – Polska 2025
15) Krajowy Program Zwiększania Lesistości
16) Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020

[4] W przypadku braku danych dla wskazanego punktu odniesienia, przyjęto ostatnie aktualne dane.

17) Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

18) Krajowy Plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych

19) Krajowy Plan rozwoju mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii do 2020 roku

20) Krajowy Plan Działań dot. efektywności energetycznej

21) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

22) Strategia rozwoju energetyki odnawialnej

23) Krajowa strategia ograniczenia emisji metali ciężkich i trwałych zanieczyszczeń organicznych

24) Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Zielone Płuca Polski; Rada Programowa Porozumienia ZPP

25) Studium Diagnostyczne Obszaru Funkcjonalnego Zielone Płuca Polski

26) Ramowy Program Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Zielone Płuca Polski na lata 2001-2010

27) Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 r.

28) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego

29) Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018

30) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2016

31) Program ekoenergetyczny województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2005-2010

32) Wojewódzki program zwiększanie lesistości na lata 2001-2010

33) Regionalny program rozwoju rolnictwa na lata 2002-2006

34) Strategia rozwoju turystyki województwa warmińsko-mazurskiego

35) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jonkowo

36) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Jonkowo

37) Raporty o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego WIOŚ

38) Implementation of directive 2001/42 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment

39) Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013

40) Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment

41) The SEA manual a sourcebook on strategic environmental assessment of transport infrastructure plans and programmes

42) A Handbook on Environmental Assessment of Regional Development Plans and EU Structural Funds Programmes

43) SEA and Integration of the Environment into Strategic Decision-Making

44) The Relationship between the EIA and SEA Directives – Final Report to the European Commission

45) Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego

46) Zarządzanie obszarami Natura 2000

47) Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000. Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułów 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG Podręcznik dobrych praktyk wykonywania opracowań środowiskowych dla dróg krajowych.

48) Zarządzanie obszarami Natura 2000. postanowienia artykułu 6 dyrektywy „siedliskowej" 92/43/EWG

4.5 Rozpatrywane warianty

Uwzględniając przyjętą metodykę, przeanalizowano planowane do realizacji w ramach Strategii działania. Podczas oceny odniesiono się do panujących trendów oraz ewentualnego zaniechania planowanych działań (wariant „0"). Rozpatrywano również wariant zaproponowany w Strategii oraz wariant najbardziej korzystny dla środowiska, tj. uwzględniający cele ochrony środowiska w poszczególnych dziedzinach oraz proponowane rekomendacje.

Warto zaznaczyć, że w przypadku wariantu „0" nastąpi rozproszenie działań, co może skutkować potencjalnymi konfliktami. Brak Strategii dodatkowo utrudni koordynację działań oraz ograniczy możliwość współpracy administracji gminy z jego mieszkańcami, innymi instytucjami oraz podmiotami gospodarczymi, a tym samym hamować będzie rozwój gminy, również w zakresie środowiskowym.

5. Cele wynikające ze zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska

5.1 Przyjęte cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, Wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Tłem do oceny projektu Strategii są przyjęte cele ochrony środowiska na poziomie międzynarodowym, Wspólnotowym i krajowym. Dla potrzeb tego opracowania przyjęto priorytety wynikające z przepisów i umów międzynarodowych oraz krajowego prawa ochrony środowiska. Wśród tych najważniejszych wyzwań i zagrożeń[5] można wymienić:

zagrożenie	priorytety
systematyczne ubożenie zasobów przyrodniczych i naruszenie zdolności ekosystemów do odbudowy i świadczenia określonych usług	zachowanie różnorodności biologicznej i ochrona ekosystemów
utrzymujący się wzrost temperatury	ograniczenie emisji gazów cieplarnianych adaptacja do zamian klimatu
wzrost konsumpcji	poprawa procesów produkcyjnych zmiana wzorców społecznych zmniejszenie presji na środowisko
niekoordynowane planowanie przestrzenne i rozwój gospodarki	koordynacja i spójność polityk, strategii i działań

Oceniając po kolei stopień uwzględnienia wymogów, czy priorytetów ochrony środowiska określonych w dokumentach takich jak Strategia Lizbońska i Strategia Goeteborska czy w Siódmym Programie Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r. „*Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety*", można stwierdzić, że w odniesieniu do dziedzin, które stanowić będą pole działań w ramach Strategii, nie występują zasadnicze rozbieżności.

Patrząc na ww. wyzwania i zagrożenia dla środowiska i gospodarki, przedstawione w Strategii działania – co do zasady – obejmują je i wskazują rozwiązania, które mają ograniczyć oddziaływanie na środowisko.

5.1.1 Woda

Na poziomie międzynarodowym zagadnienia związane z ochroną wód oraz gospodarką wodną reguluje kilka konwencji:

- *Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego* z 1974 r., która reguluje zagadnienia związane z kompleksową ochroną środowiska morskiego Morza Bałtyckiego.

[5] na podstawie Środowisko Europy 2010, Stan i prognozy, Synteza, EEA 2010

- *Konwencja Helsińska o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego* z 1992 r. (II Konwencja Helsińska). Nowa Konwencja Helsińska wzmacnia zobowiązania stron w porównaniu do Konwencji z 1974 roku. Zgodnie z Art. 7 Konwencji Helsińskiej, każde przedsięwzięcie, które może mieć negatywny wpływ na środowisko Morza Bałtyckiego wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz powiadomienia Komisji Helsińskiej i państw stron, które mogą być narażone na transgraniczne oddziaływanie planowanej działalności.
- *Konwencja o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych* z 1992 r., która określa zasady umów o współpracy na wodach granicznych w zakresie ochrony środowiska, zapobiegania i przeciwdziałania zanieczyszczeniu środowiska oraz zapewnienia racjonalnego wykorzystania wód przez państwa będące członkami Europejskiej Komisji Gospodarczej Narodów Zjednoczonych.

Wspólnota Europejska dużą rolę przywiązuje także do ochrony wód. Kierunkową rolę w tym zakresie odgrywają *Ramowa Dyrektywa Wodna* wraz z wieloma dyrektywami córkami. Dyrektywa Wodna ustala wymagania jakościowe w stosunku do zrównoważonej gospodarki wodnej. Szczególnie istotne są zapisy *Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych* – ma ona na celu zredukować zanieczyszczenie wody wskutek niewystarczającego oczyszczania ścieków oraz *Dyrektywy wody pitnej*, która określa wartości graniczne dla zanieczyszczeń wody przeznaczonej do spożycia.

W obszarze ochrony wód morskich Parlament Europejski przyjął *Europejską Strategię Morską* oraz *Strategię Tematyczną na rzecz ochrony i zachowania środowiska morskiego*.

5.1.2 Powierzchnia ziemi / odpady

Z ochroną powierzchni ziemi związanych jest wiele aspektów. Jednym z nich jest oszczędne gospodarowanie gruntem i powierzchnią ziemi, tak by minimalizować ilość dodatkowo zajmowanych powierzchni gruntów. Powyższe podejście jest także ważne z punktu korzystania z zasobów naturalnych, do czego odnosi się *Strategia tematyczna w sprawie zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych*, przyjęta przez Parlament Europejski w 2007 r.

Istotnym elementem ochrony powierzchni ziemi jest również zapobieganie jej erozji. W tym zakresie ważną rolę odgrywa *Protokół w sprawie stosowania konwencji alpejskiej z 1991 roku w zakresie ochrony gleby*.

Bardzo ważne jest również unikanie wytwarzania odpadów i recyklingu odpadów. Podstawowym celem Wspólnoty Europejskiej jest unikanie wytwarzania odpadów, wspieranie ponownego ich wykorzystywania, recyklingu i utylizacji w celu zmniejszenia oddziaływania na środowisko. Długoterminowym celem jest wdrożenie gospodarowania w ramach obiegu zamkniętego, o którym mowa jest w Komunikacie Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: program „zero odpadów" dla Europy".

W Polsce cele w zakresie gospodarki odpadami określa obecnie *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014*.

5.1.3 Powietrze i klimat

Działalność człowieka powoduje szereg zmian w środowisku, w tym zmiany klimatu. Systematycznie rośnie średnia temperatura na naszym globie, która w latach 1880-2012 wzrosła o 0,85°C. Ostatnie 30 lat należy do najcieplejszych na przestrzeni ostatniego 1400-letniego okresu. Te zmiany powodują daleko idące następstwa w środowisku, m.in. podnoszenie poziomu morza, zwiększanie stref bez wody, większe parowanie, co z kolei zwiększa efekt cieplarniany oraz nasila występowanie gwałtownych zjawisk atmosferycznych (burz, huraganów, trąb powietrznych, ulewnych deszczy, gradobić). Zmienia się również rozkład i struktura opadów w ciągu roku. Coraz częściej występują susze oraz okresy gwałtownych opadów powodujących powodzie. Wszystkie te zjawiska, zmiany temperatur, rozkładu opadów, podnoszenie poziomu morza, intensyfikacja osuwisk i erozji brzegów morskich, wzrost częstotliwości występowania powodzi i podtopień, zagraża środowisku i życiu ludzkiemu.

Warto zaznaczyć, że ww. zmiany zachodzą również w województwie warmińsko-mazurskim. Region leży również w obszarze o podwyższonym ryzyku silnych, huraganowych wiatrów, tzw. „*polskiej alei tornad*", która ciągnie się przez obszary równin środkowej i północnej Polski, przez wschodnią Wielkopolskę, centralną cześć Mazowsza po Mazury i Suwalszczyznę.

Zwiększający się poziom zanieczyszczeń powietrza oraz stopniowych zmian klimatu, spowodował przyjęcie w 1992 r. w Rio de Janeiro *Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych* w sprawie zmian klimatu, mającej na celu redukcję gazów cieplarnianych. Konsekwencją Konwencji było stopniowe podpisanie przez większość państw w 1997 r. *Protokołu z Kyoto*, zakładającego redukcję emisji sześciu gazów cieplarnianych (CO2, CH4, N2O, SF6, HFCs, PFCs) w okresie 2008-2012 łącznie o 5% poniżej poziomu z 1990 r. Unia Europejska początkowo zobowiązała się do redukcji gazów o 8%, by w późniejszym okresie (2007 r.) zwiększyć swoje zobowiązania do co najmniej 20% w porównaniu z rokiem 1990 do roku 2020 (a nawet 30% o ile uda się uzyskać porozumienie międzynarodowe w tym zakresie).

Celem strategicznym *Polityki Klimatycznej Polski* jest współdziałanie Polski w dążeniach wspólnoty międzynarodowej do ochrony klimatu. Szczególnie w sektorach energetycznym, przemysłu, transportu i gospodarki leśnej należy zredukować emisję gazów cieplarnianych. Działania w sektorze gospodarki leśnej powinny ponadto prowadzić do zwiększenia zdolności związania dwutlenku węgla. Cele ten ma być osiągnięty poprzez szereg działań w różnej perspektywie czasowej i na różnych poziomach władzy.

Biorąc pod uwagę konieczność przystosowania krajów członkowskich do zagrożenia związanych ze zmianami klimatu, opracowano „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" (SPA 2020). Plan ten przedstawia przewidywany scenariusz zmian klimatu na terenie Polski i na jego podstawie określa obszary wrażliwe na zmiany klimatu, a także wskazuje kierunki adaptacji tych obszarów. Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Osiągnięciu celu głównego będą służyć cele szczegółowe, m.in.: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska.

Warto też odnieść się do innych celów w tej dziedzinie, przyjętych na poziomie międzynarodowym. Takim dokumentem z pewnością jest *Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości*, sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979 r. Przedmiotem Konwencji jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza poprzez podejmowanie działań polegających na zapobieganiu powstawaniu, dążenie do ograniczenia zanieczyszczeń oraz jego zmniejszaniu, włączając w to transgraniczne zanieczyszczenie powietrza na dalekie odległości. Do Konwencji Genewskiej zostało sporządzonych 8 protokołów z czego Polska podpisała i ratyfikowała tylko jeden.

Inną ważną kwestię związaną z ochroną atmosfery, reguluje *Konwencja w sprawie ochrony warstwy ozonowej* (Konwencja Wiedeńska z 22 marca 1985 roku). Celem Konwencji jest regularne prowadzenie pomiarów zawartości ozonu w atmosferze, pomiarów promieniowania ultrafioletowego słońca – zakresu UV-B oraz badania skutków osłabienia warstwy ozonowej w środowisku.

Z realizacją ww. Konwencji związany jest bezpośrednio *Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową* z 16 września 1987 roku. Celem Protokołu jest redukcja zużycia i produkcji substancji niszczących warstwę ozonową. Protokół zobowiązuje do redukcji zużycia i produkcji substancji zubażających warstwę ozonową zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Na poziomie Wspólnotowym warto odnieść się do:

- *Strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza*, która wytycza cele i działania w ramach polityki europejskiej na rzecz jakości powietrza do 2020 r.
- *Dyrektywy w sprawie krajowych pułapów emisji*, która wyznacza na poziomie państw członkowskich pułapy (limity) emisji czterech najważniejszych czynników zanieczyszczających powietrze (tlenki azotu, dwutlenek siarki, niemetanowe lotne związki organiczne i amoniak), szkodliwych dla zdrowia ludzi i środowiska.
- *Dyrektywy w sprawie jakości powietrza otaczającego i czystego powietrza dla Europy*, która jest jednym z głównych narzędzi w ramach strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza. Jest to zarazem pierwsza dyrektywa UE określająca limity stężeń PM2.5 (drobnych cząstek stałych).

W zakresie poprawy jakości powietrza na terenie całej Polski, a w szczególności obszarów o najwyższych stężeniach zanieczyszczeń powietrza, cele wyznacza *Krajowy Program Ochrony Powietrza* oraz *Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej*, który został przyjęty 4 sierpnia 2015 r. i stanowi rozwinięcie założeń Programu przyjętych przez Radę Ministrów 16 sierpnia 2011 r. Jako główny cel określono rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju. Osiągnięciu celu głównego służą cele szczegółowe:

- rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
- promocja nowych wzorców konsumpcji.

Nie mniej istotne dla osiągnięcia zakładanych celów są również przepisy regulujące ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu (m.in. *Biała Księga 2011 Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu*), zwiększenie efektywności energetycznej czy wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Na terenie całej Unii Europejskiej udział energii odnawialnej w stosunku do zużycia energetycznego ma wynieść do roku 2020 20 %.

W Polsce przyjęto za cel wzrost udziału energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii z poziomu 2,6 % (2005) na 7,5 % w roku 2010, 9,0 % w roku 2015 i 15% w 2020 r.

5.1.4 Fauna, flora i bioróżnorodność

Bardzo dużą rolę w naszym życiu odgrywa przyroda i jej ogromna bioróżnorodność. Ochrona świata zwierząt i roślin jest treścią wielu umów międzynarodowych, m.in.:

- *Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe*, zwłaszcza jako środowisko bytowania ptactwa wodnego (tzw. *Konwencja Ramsarska)* z 2 lutego 1971 r.). Celem Konwencji jest ochrona i utrzymanie obszarów wodno-błotnych (według konwencji, obszarami wodno-błotnymi są tereny bagien, błot i torfowisk lub zbiorniki wodne naturalne, sztuczne stałe i okresowe, o wodach stojących lub płynących) wraz z populacją ptactwa wodnego zamieszkującego te tereny lub choćby czasowo na nich przebywającymi.
- *Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem* (tzw. *Konwencja Waszyngtońska*) z 3 marca 1973 r. Celem Konwencji jest ochrona poprzez reglamentację i kontrolę międzynarodowego handlu dzikimi gatunkami roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem, a także ich częściami i produktami z nich pochodzącymi.
- *Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych* (tzw. *Konwencja Berneńska*) z 19 września 1979 r.). Celem Konwencji jest ochrona gatunków zagrożonych i ginących roślin i zwierząt oraz ich naturalnych siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw.
- *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt* (tzw. *Konwencja Bońska*) z 23 czerwca 1979 r. Celem Konwencji jest ochrona zagrożonych wyginięciem wędrownych gatunków dzikich ssaków, ptaków, gadów i ryb wymienionych w załącznikach I i II do Konwencji. Polskie prawo ochrony przyrody uwzględnia ochronę zwierząt gatunków wędrownych, a dla najbardziej zagrożonych gatunków wdrażane są krajowe programy ochrony, np. *Program ochrony nietoperzy* czy *Krajowy program ochrony ryb wędrownych*.
- *Konwencja o różnorodności biologicznej* sporządzona w Rio de Janeiro 5 czerwca 1992 r. Celem Konwencji jest zachowanie i ochrona pełnej różnorodności form życia w biosferze poprzez ich ochronę i rozsądne, oszczędne użytkowanie. Ochrona różnorodności biologicznej jako elementu ochrony środowiska jest zagwarantowana w Polsce przez Konstytucję i liczne akty prawne.

Na poziomie Wspólnoty bardzo dużą rolę odgrywają:

- Dyrektywa w sprawie ochrony dzikich ptaków z 1979 r.
- Dyrektywa w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory z 1992 r.

które stanowią realizację powyższych zobowiązań międzynarodowych.

Dyrektywa Siedliskowa ma na celu ogólnoeuropejską ochronę dzikich gatunków, a także ma zapewnić powiązanie i ochronę tych siedlisk. Połączenie w sieciach ma służyć (od-)tworzeniu i rozwojowi współzależności ekologicznej a także wsparciu procesów rozprzestrzeniania się i ponownego osiedlania zwierząt. Dyrektywa ta tworzy sieć obszarów chronionych zwanych obszarami Natura 2000. Ten system chronionych obszarów uzupełniają tereny chronione dyrektywą ptasią. Przy tworzeniu tych obszarów wykorzystano założenia i wyniki projektu CORINE, zwłaszcza CORINE Biotopes, wskazującego najcenniejsze ostoje przyrody o znaczeniu europejskim.

Istotnym dla ochrony bioróżnorodności jest rozwój i ochrona lasów. W tym zakresie Komisja Europejska przyjęła w roku 1998 *Strategię leśną*, poprzez którą Komisja zamierza wspierać zrównoważony rozwój lasów.

W Polsce najważniejsze cele dla ochrony flory i fauny oraz bioróżnorodności wyznaczają:

- Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z Programem Działań,
- Strategia Ochrony Obszarów Wodno-Błotnych w Polsce wraz z Planem Działań,
- Polityka Leśna Państwa.

5.1.5 Krajobraz i dziedzictwo kulturowe

Różne aspekty związane z ochroną krajobrazu reguluje na poziomie międzynarodowym *Europejska konwencja Krajobrazowa* z 2000 r. W Konwencji tej Wspólnota Europejska uznała, że krajobraz stanowi ważny składnik jakości życia ludzi we wszystkich miejscach: w obszarach miejskich, na wsi, w obszarach o wysokim stopniu degradacji, a także w obszarach o wysokiej jakości, w obszarach uznawanych za niezwykle piękne i obszarach codziennych. Celem Konwencji jest promowanie ochrony, zarządzania i planowania krajobrazem, a także organizacja współpracy europejskiej w zakresie kwestii krajobrazowych.

W szczególności istotne zapisy dotyczące środowiska miejskiego znalazły się w Strategii tematycznej w sprawie środowiska miejskiego przyjętej w 2006 r. przez Komisję Europejską.

Biorąc pod uwagę że dziedzictwo kulturowe i dziedzictwo naturalne są coraz bardziej zagrożone zagładą, także wobec zjawiska zmian i zniszczeń, jakie niesie ewolucja społeczna i gospodarcza, zważywszy, że zniszczenie lub uszkodzenie dobra należącego do dziedzictwa kulturalnego lub naturalnego stanowi groźne zubożenie dziedzictwa wszystkich narodów świata Konferencja Generalna Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury (UNESCO) w 1972 r. przyjęła *Konwencja w sprawie Ochrony Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego*.

W ramach Konwencji za „*dziedzictwo kulturowe*” uznaje się:

- zabytki: dzieła architektury, rzeźby i malarstwa monumentalnego, elementy i formacje o charakterze archeologicznym, napisy groty i zgrupowania tych elementów, przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia historii, sztuki lub nauki;
- zespoły: budowli oddzielnych lub łącznych, które z racji ich architektury, ich jednorodności lub ich integracji w krajobrazie przedstawiają wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia historii, sztuki lub nauki, miejsca zabytkowe (sites): dzieła człowieka lub dzieła łączne człowieka i przyrody, jak również strefy, a także stanowiska archeologiczne, przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia historycznego, estetycznego, etnologicznego lub antropologicznego.

zaś „*dziedzictwo naturalne*”:

- pomniki przyrody składające się z formacji fizycznych lub biologicznych, albo zgrupowania takich formacji przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia estetycznego lub naukowego,
- formacje geologiczne i fizjograficzne oraz strefy ściśle rozgraniczone, stanowiące siedlisko zagrożonych zagładą gatunków zwierząt lub roślin, przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia nauki, albo konserwacji,
- miejsca krajobrazowe (sites naturels) oraz strefy naturalne ściśle rozgraniczone, przedstawiające wyjątkową wartość dla całej ludzkości z punktu widzenia nauk, konserwacji lub wrodzonego piękna.

Aspekty ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym dóbr kultury regulują również *Konwencja dotycząca ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i narodowego* (Paryż 1972 r.), *Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy* (Granada 1985 r.) czy *Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego* (La Valetta 1992 r.).

W Polsce najważniejsze cele dla ochrony krajobrazu i dziedzictwa kulturowego wyznaczają:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, w której wśród celów odniesiono się do kształtowania struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski,
- przepisy tzw. „*ustawy krajobrazowej*”, która implementuje zapisy Konwencji Krajobrazowej do polskiego ustawodawstwa oraz daje podstawę do wyznaczania krajobrazów priorytetowych, jako tych szczególnie cennych dla społeczeństwa, ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne czy estetyczno-widokowe i jako takich, wymagających zachowania lub określenia zasad i warunków ich kształtowania,
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, która m.in. reguluje zasady ochrony i dziedzictwa narodowego, a także uwzględniania zadań ochronnych w procesie planowania, zagospodarowania przestrzennego oraz kształtowania środowiska,
- ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która odnosi się do przygotowania, koordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia i oceny rewitalizacji, rozumianej jako przedsięwzięcie całościowe, integrujące działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

5.1.6 Ludność i zdrowie ludzkie

Ochrona zdrowia jest ściśle związana z ochroną środowiska, stanowiąc składnik różnych dziedzin ochrony środowiska. W praktyce wszystkie cele ochrony w poszczególnych dziedzinach (m.in. klimat/powietrze, woda, ziemia, gospodarka odpadami, ochrona wód), odnoszą się w sposób bezpośredni bądź pośredni do celu ochrony ludzkiego zdrowia.

Również od samego początku powstania, polityka Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska uwzględniała aspekty zdrowotne. W celu rozwiązania tego złożonego zagadnienia, Komisja Europejska w 2003 r. ogłosiła „*Europejską Strategię Środowiska i Zdrowia*", która opiera się na zintegrowanym podejściu do problemów zdrowia środowiskowego. Działania podejmowane w ramach wdrażania tej strategii stanowią uzupełnienie prac toczących się w dziedzinie ochrony środowiska.

Istotną kwestią, związaną z ochroną zdrowia i środowiska jest ograniczanie oddziaływania hałasu. Kwestie związane z hałasem reguluje dyrektywa *2002/49/WE odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku*.

5.2 Standardy jakości stanu środowiska

5.2.1 Normy jakości powietrza i ochrony klimatu

Na właściwy stan jakości powietrza składa się wiele czynników. Dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu oraz dopuszczalne ich odchylenia są normowane przez stosowne regulacje prawne. Wśród nich można wymienić m.in.:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz.1032),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1546 z późn.zm.).

Warto zaznaczyć, że na podstawie wprowadzonych zmian w ustawie Prawo ochrony środowiska (poprzez tzw. „ustawę antysmogową"), lokalne samorządy mogą kształtować zasady stosowania określonych rodzajów paliw, a także minimalne standardy emisji kotłów.

5.2.2 Wartości dopuszczalne poziomu dźwięku

Wartości dopuszczalne poziomu dźwięku określają szczegółowo:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz.112).

Oceniając klimat akustyczny należy brać pod uwagę również higieniczny aspekt wpływu hałasu na człowieka, kiedy przekroczenie poziomów progowych, powodować może ryzyko utraty zdrowia.

Państwowy Zakład Higieny opracował na podstawie badań ankietowych, skalę subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego, przyjmując wartości:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB
- średnia uciążliwość 52 < LAeq < 62 dB
- duża uciążliwość 63 < LAeq < 70 dB
- bardzo duża uciążliwość LAeq > 70 dB

W analizie klimatu akustycznego w zakresie hałasu komunikacyjnego, można stosować dodatkowo skalę pomocniczą.

Tabela 1 Skala pomocnicza uciążliwości hałasu

Opis warunków	**LAeq [dB]**	
	Dzień	Noc
Pełny komfort akustyczny	<50	<40
Przeciętne warunki akustyczne	50-60	40-50
Przeciętne zagrożenie akustyczne	60-70	50-60
Wysokie zagrożenie	>70	>60

Źródło: *na podstawie Raportów o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego, WIOŚ Olsztyn*

5.2.3 Normy jakości wód i gruntów

Normy w zakresie jakości wód określają m.in.:

- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 469 z późn.zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 1800),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz.U. Nr 176, poz.1455),

Normy zaś w zakresie jakości gleby i jakości ziemi określają m.in. następujące przepisy:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. Nr 165, poz. 1359).

6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

6.1 Ocena stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem

6.1.1 Geomorfologia i budowa geologiczna

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym wg Kondrackiego obszar gminy Jonkowo położony jest na obszarze Pojezierza Olsztyńskiego. Ma to m.in. wpływ na ukształtowanie terenu. Na północy gminy występuje wysoczyzna morenowa falista i pagórkowata o deniwelacjach rzędu 20-40 m, w południowej części – równina sandrowa. W związku z powyższym, na północy występują gliny i piaski zwałowe, na południu – wodnolodowcowe.

Oprócz form naturalnych na terenie gminy występują także formy powstałe w wyniku działalności człowieka. Są to nasypy budowlane, drogowe i kolejowe oraz wyrobiska poeksploatacyjne, a także wysypiska gruzu.

6.1.2 Warunki klimatyczne i powietrze atmosferyczne

Klimat gminy Jonkowo, odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Cechy charakterystyczne klimatu to chłodne zimy i wiosny. Relatywnie występuje długi okres niskich temperatur (ok. 50 dni z przymrozkami – temperatura minimalna wynosi poniżej 0^oC). Średnia roczna maksymalna temperatura wynosi $+16,5^oC$, a minimalna -4^oC, temperatura minimalna (normatywna) $-21,7\ ^oC$, a liczba dni z temp. poniżej $-10\ ^oC$ – 3.

Opady wynoszą średnio ok. 597 mm. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi przeciętnie ok. 100 dni.

Głównym paliwem wśród odbiorców indywidualnych jest węgiel. Coraz częściej paliwem wiodącym jest biomasa (drewno i jego pochodne). Na terenie gminy zrealizowane są również inwestycje, wykorzystujące pompy ciepła oraz inne odnawialne źródła energii. Gmina Jonkowo jest częściowo zgazyfikowana.

Istotne znaczenie ma również niekontrolowana emisja z transportu samochodowego.

Na zanieczyszczenie powietrza duży wpływ ma również położenie gminy przy głównym szlaku komunikacyjnym – drodze wojewódzkiej nr 527. Emisja komunikacyjna oddziałuje szczególnie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi, w szczególności na wylocie drogi z Olsztyna.

Gmina Jonkowo jest objęta programem ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Uchwałą Nr IV/96/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 16 lutego 2015 r. został przyjęty Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyle PM10. Strefa warmińsko-mazurska obejmuje wszystkie gminy województwa poza Olsztynem i Elblągiem, dla których zostały wyznaczone odrębne strefy. Program został opracowywany w związku z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 o okresie uśredniania 24h oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu o okresie uśredniania rok w powietrzu w 2011 i 2012 r. Przy czym należy zaznaczyć, że poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 o okresie uśredniania wyników 24h został przekroczony w następujących miastach: Olecko, Ełk, Ostróda, Nidzica, Szczytno, Pisz, Pasłęk, Działdowo, Nowe Miasto Lubawskie. Natomiast poziom docelowy (1 ng/m3) B(a)P o okresie uśredniania rok kalendarzowy został przekroczony w 27 obszarach, w tym we wszystkich miastach powiatowych. Poza obszarami zabudowanymi w strefie warmińsko-mazurskiej przeważającym źródłem zanieczyszczeń pyłem zawieszonym PM10 i B(a)P jest napływ. Emisja komunikacyjna nie jest istotnym źródłem pyłów w strefie warmińsko-mazurskiej, jednak ze względu na stale rosnące natężenie ruchu jest to ten rodzaj emisji, którego znaczenie będzie się zwiększało.

Na podstawie danych pochodzących z badań WIOŚ można wnioskować, że stan powietrza na terenie gminy Jonkowo jest dobry.

6.1.3 Hałas. Określenie terenów o podwyższonym hałasie

Jednym z najistotniejszych obecnie czynników determinujących jakość środowiska stanowi hałas. Hałas pochodzenia antropogenicznego, występujący w środowisku, można podzielić na dwie podstawowe kategorie: hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy) i hałas przemysłowy.

Na terenie gminy Jonkowo komunikacja, a zwłaszcza komunikacja drogowa, stanowi podstawowe źródło hałasu. Jedną z głównych przyczyn zwiększającego się w ostatnich latach zagrożenia hałasem jest intensyfikacja ruchu drogowego. Uciążliwość tras komunikacyjnych zależy głównie od natężenia ruchu, struktury strumienia pojazdów, prędkości pojazdów, rodzaju i stanu technicznego nawierzchni, stanu technicznego pojazdów oraz odległości zabudowy od drogi.

Wśród najważniejszych ciągów komunikacyjnych, które przebiegają przez gminę, należy wskazać drogę wojewódzką nr 527.

Na uciążliwość hałasu w ciągach drogowych wpływa głównie nieodpowiedni stan nawierzchni dróg, wzrastający udział samochodów ciężarowych w ruchu, niezadowalający stan techniczny pojazdów, brak ekranów dźwiękochłonnych izolujących otoczenie dróg tranzytowych, przekraczanie dopuszczalnej ładowności.

Zagrożenie hałasem przemysłowym związane jest przede wszystkim z niewłaściwą lokalizacją zabudowy mieszkaniowej względem zakładów przemysłowych i usługowych (lub z niewłaściwą lokalizacją zakładów przemysłowych i usługowych względem zabudowy mieszkaniowej).

6.1.4 Zasoby wód powierzchniowych

Teren gminy leży w zlewni dwóch rzek: Pasłęki i Łyny. Do najważniejszych cieków należą: Pasłęka, Giłwa i Łyna.

Istotnym elementem kształtującym krajobraz gminy są jeziora. Wśród tych większych można wymienić: jezioro Gamerskie, Łomskie, Giedajskie, Linówko. Większość jezior jest pochodzenia rynnowego. Charakterystyczne jest występowanie w zachodniej części gminy niewielkich akwenów hydrologicznie zamkniętych.

Wiele małych jezior przechodzi proces eutrofizacji, który prowadzi do przekształcenia tych zbiorników w płytkie stawy, zamieniające się kolejno w torfowiska wysokie.

Na obszarze gmin jest 8 jednolitych części wód:

1. LW30348 – Gamerki
2. RW20001856299 – Giłwa z jez. Świętajno, Wulpińskie, Giłwa
3. RW20001856369 – Kanał Skolity
4. RW2000205631 – Pasłęka od wypływu z jez. Sarąg do Maręga z jez.Łęguty, Isąg
5. RW2000205659 – Pasłęka od Maręga do Drwęcy Warmińskiej bez Drwęcy Warmińskiej
6. RW700018584389 – Kortówka z jez. Ukiel i Kortowskie
7. RW700018584529 – Stara Łyna
8. RW700020584579 – Łyna od Kanału Dywity do Kirsny z jez. Mosąg

6.1.5 Zasoby wód podziemnych

Na całym obszarze gminy dominuje czwartorzędowe piętro wodonośne. We wschodniej części gminy występuje zbiornik międzymorenowy Olsztyn (GZWP nr 213), a w obszarze granicy gminy z miastem Olsztyn – Subzbiornik Warmia (GZWP nr 205).1

Często czwartorzędowy poziom wodonośny ma charakter nieciągły, a występujące wody podziemne są średniej jakości i wymagają uzdatniania. Na obniżenie jakości wód mają wpływ przede wszystkim takie wskaźniki jak – żelazo, mętność i barwa. Mają one pochodzenie naturalne. Obecne żelazo (Fe), wraz z towarzyszącym mu manganem (Mn), jest charakterystyczne dla czwartorzędowych osadów wodnolodowcowych. Z obecnością związków Fe i Mn oraz substancji organicznej związane są też mętność i barwa wód.

Na terenie gminy nie występują problemy eksploatacyjne związane z poborem i uzdatnianiem wody.

6.1.6 Gospodarka wodna i ściekowa

Na terenie gminy istniejąca sieć wodociągowa ma łączną długość 88 km. Wg stanu na 31.12.2014 r. 6 418 osób korzystało z wodociągów, tj. 90,5% ogółu mieszkańców.

Na terenie gminy funkcjonują 2 zbiorcze oczyszczalnie ścieków komunalnych o łącznej wielkości 7 765 RLM (msc. Jonkowo oraz Szałstry). Są to mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości Q= 1 235 m3/dobę. Część gminy położona jest w obszarze aglomeracji Olsztyn i odprowadza ścieki do oczyszczalni Łyna w Olsztynie.

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 83,6 km. Wg stanu na 31.12.2014 r. 3 900 osób korzystało z kanalizacji sanitarnej, tj. 55% ogółu mieszkańców.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują przydomowe oczyszczalnie ścieków, oczyszczające ścieki gównie z budownictwa jednorodzinnego. Należy wskazać, że liczba oczyszczalni przydomowych systematycznie z roku na rok wzrasta. Nadal, zwłaszcza w zabudowie indywidualnej, systemem gromadzenia ścieków są zbiorniki bezodpływowe, które są najczęściej w bardzo złym stanie technicznym.

6.1.7 Gospodarka odpadami

Gmina Jonkowo należy do Związku Gmin „Czyste Środowisko", którego celem jest m.in. gospodarka odpadami i razem z innymi gminami tworzy Zachodni Region Gospodarki Odpadami wyznaczony w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Odpady z terenu gminy trafiają do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Rudnie k. Ostródy.

Na terenie gminy w 2014 r. zostało zebranych 600,70 ton zmieszanych odpadów komunalnych, 86,2% odpadów, tj. 518 ton, pochodziło z gospodarstw domowych.

Z dniem 1 lipca 2013 r., zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy o czystości i utrzymaniu porządku, obowiązki Gminy w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych przejął Związek Gmin „Czyste Środowisko". Odpady są gromadzone w sposób selektywny z podziałem na poszczególne frakcje i odbierane zgodnie przyjętym przez Związek Gmin harmonogramem.

Na terenie gminy znajduje się także byłe składowisko odpadów przemysłowych w Gutkowie znajdujące się obecnie we władaniu Michelin Polska S.A. Jest ono nieczynne i zostało zrekultywowane.

6.1.8 Lasy i ochrona przyrody

Gmina Jonkowo charakteryzuje się dużym potencjałem cennych obszarów przyrodniczych. Powierzchnia gruntów leśnych wynosiła na 31.12.2015 r. – 67,00 km^2, co stanowi ok. 38,6% powierzchni gminy. Większość powierzchni leśnej gminy wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Olsztyńskie" utworzonego w listopadzie 2011 r.

Lasy i liczne jeziora stanowią siedliska dla wielu cennych gatunków roślin i zwierząt, w tym zagrożonych w skali Polski i Europy.

6.1.9 Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy znajduje się 46,25 km^2 cennych obszarów przyrodniczych objętych różnymi formami ochrony (w tym 3,93 km^2 to rezerwaty przyrody). Stanowi to 27,42% powierzchni gminy (odpowiednio w woj. warmińsko-mazurskim – 46,7%).

Na formy prawnej ochrony przyrody, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody składają się:

1) parki narodowe;
2) rezerwaty przyrody;
3) parki krajobrazowe;
4) obszary chronionego krajobrazu;
5) obszary Natura 2000;
6) pomniki przyrody;
7) stanowiska dokumentacyjne;
8) użytki ekologiczne;
9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy Jonkowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- ✓ rezerwaty przyrody
  1) „Ostoja Bobrów na rzece Pasłęce"
  2) Kamienna Góra
- ✓ obszar chronionego krajobrazu
  1) Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki
  2) Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny

- ✓ pomniki przyrody – 5 obiektów
- ✓ sieć obszarów NATURA 2000
  1) Dolina Pasłęki (PLB 280002)
  2) Rzeka Pasłęka (PLH 280006)
  3) Jonkowo-Warkały (PLH280039)
  4) Warmińskie Buczyny (PLH280033)

6.1.10 Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Promieniowanie niejonizujące związane jest z występowaniem pól elektromagnetycznych. Do głównych źródeł powstawania pól elektromagnetycznych należą:

- linie elektroenergetyczne i stacje transformatorowe,
- obiekty radiokomunikacyjne w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej,
- stacje radiolokacyjne.

Istotny wpływ na środowisko mają linie i stacje elektroenergetyczne o napięciach znamionowych równych co najmniej 110 kV i wyższych. Przez obszar gminy Jonkowo przechodzą linie wysokich i najwyższych napięć oraz znajduje się Główny Punkt Zasilania (GPZ) 400/220/110 kV w Mątkach.

Na obszarze gminy obiektami radiokomunikacyjnymi, które mogą mieć również wpływ na środowisko, są stacje bazowe telefonii komórkowej. Pole elektromagnetyczne występujące przy antenach telefonii komórkowej występuje na przestrzeni kilkunastu metrów na poziomie zawieszenia anteny. Normy techniczne i przepisy aktualnie stosowane w Polsce, dotyczące umieszczania anten stacji, zabezpieczają wymagane odległości od miejsc przebywania ludzi.

Na terenie gminy stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej znajdują się w ciągu głównych szlaków komunikacyjnych oraz głównych miejscowościach gminy.

Jednym ze źródeł promieniowania niejonizującego są stacje nadawcze radiowe i telewizyjne. Na terenie gminy brak jest tego typu urządzeń.

6.2 Prawdopodobne zmiany w środowisku w przyjętym horyzoncie czasowym

Analizowany projekt Strategii obowiązuje w długim okresie czasu – odnosi się do okresu 2016-2025.

W poniższej Prognozie uwzględniono zatem ten horyzont czasu i odniesiono się do prawdopodobnych zmian w środowisku.

W Polsce od wielu lat systematycznie czyni się zróżnicowane działania na rzecz poprawy jakości środowiska i jego ochrony. Mimo wielu trudności związanych z aspektami prawnymi czy posiadanymi środkami finansowymi, zarówno jednostki samorządu terytorialnego, jak i przedsiębiorcy, zobowiązani są do wprowadzania rozwiązań proekologicznych i wyższych standardów środowiskowych.

Odnosząc się do celów dokumentów strategicznych, o których mowa jest w rozdz. 4.1, wśród tych najważniejszych należy wymienić:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju
- przystosowanie do zmian klimatu
- ochrona różnorodności biologicznej

Z tego też powodu planowane kierunki działań w najbliższych latach, uwzględniając przyjęte założenia Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, to:

- ograniczenie zużycia wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami,
- wdrożenie rozwiązań systemowych w gospodarce odpadami,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleby,
- niezbędne zmiany, związane z wdrażaniem pakietu klimatyczno-energetycznego,
- rozszerzenie obszarów cennych przyrodniczo, w tym sieci obszarów Natura 2000.

6.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie

Istniejące problemy ochrony środowiska były również elementem uwzględnionym podczas analizy stanu gminy.

W ramach przeprowadzonej analizy SWOT stwierdzono m.in.:

Mocne strony:

- bogate i czyste środowisko przyrodnicze,
- bogactwo kulturowe i etniczne – Warmia,

Słabe strony:

- niedostateczny stan infrastruktury techniczno-środowiskowej,
- zły stan dróg powiatowych i gminnych,
- rozproszenie osadnictwa na terenie gmin wiejskich - wysokie koszty budowy infrastruktury,
- ograniczona dostępność infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej,

Szanse:

- współpraca gmin aglomeracji olsztyńskiej,
- turystyczna funkcja województwa warmińsko-mazurskiego,
- Gmina może stać się ośrodkiem produkcji ekologicznej żywności - produkcja ekologicznej żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego,
- moda na aktywne formy wypoczynku,

Zagrożenia:

- wzrost dominującej roli Olsztyna,
- postępująca degradacja obszarów wiejskich.

6.4 Ocena środowiska z użyciem przyjętych celów

Uwzględniając przyjęte cele oraz przeprowadzoną analizę w Strategii, środowisko gminy jest oceniane jako cenne i względnie czyste. Stanowi ono o dużej atrakcyjności zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Samorząd lokalny dostrzega konieczność uporządkowania gospodarki przestrzennej i potrzeby inwestycyjne. Wskazane jest jednak, by działania związane z poprawą lub zachowaniem istniejącego stanu środowiska stanowiły integralny element wszystkich działań. Jest to jeden z istotnych warunków dalszego rozwoju gminy, zwłaszcza w kontekście planowanych usług związanych z wykorzystaniem zasobów naturalnych, np. do rozwoju turystyki.

7. Skutki oddziaływania planowanych przedsięwzięć w ramach analizowanego dokumentu

7.1 Opis przedsięwzięć z ich wzajemnymi powiązaniami

Zdefiniowanym celom w Strategii, zostały przyporządkowane cele operacyjne i kierunki działań.

Kierunki te wyznaczają pola dla dalszego rozwoju i przedsięwzięć, które będą realizowane zarówno przez Gminę, jak i na jej terenie.

Budowa infrastruktury technicznej i uzbrojenie terenów umożliwi poprawę stanu środowiska. Przyczyni się tym samym do przywrócenia walorów naturalnych obszaru gminy, co zwiększy ofertę dla turystów i poprawi warunki życia mieszkańców. Jednocześnie, obserwowana większa antropopresja, będzie mogła być lepiej kontrolowana – zarówno od strony administracyjnej (poprzez lepsze planowanie i zagospodarowanie terenu), jak również od strony środowiskowej (poprzez zmniejszenie negatywnego oddziaływania).

7.2 Uzasadnienie realizacji przedsięwzięć z punktu widzenia społeczno-gospodarczego

W wyniku realizacji Strategii oczekuje się, że w długofalowym okresie nastąpi ożywienie gospodarcze i społeczne na terenie gminy. Jej obszar cechuje się nawarstwieniem zjawisk i procesów niekorzystnych społecznie i gospodarczo, których powstrzymanie jest możliwe tylko poprzez skoordynowane działania podejmowane na poziomie lokalnego samorządu.

Zakładane cele Strategii to m.in.:

- poprawa jakości życia mieszkańców gminy,
- zrównoważony rozwój gminy, łączący potrzeby gospodarcze z poszanowaniem zasad ochrony środowiska, w tym rozwój infrastruktury technicznej i turystycznej oraz zachowanie ładu przestrzennego,
- aktywizacja gospodarcza lokalnych przedsiębiorców.

7.3 Opis rozwiązań alternatywnych

W ramach Strategii przeprowadzono szczegółową ocenę stanu istniejącego (wariant „0"), uwzględniając:

- sferę przestrzenną, w tym m.in.:
  - zagospodarowanie przestrzenne
  - uwarunkowania przyrodnicze i ochrony środowiska
  - uwarunkowania kulturowe
  - ochronę konserwatorską – granice stref
  - własność gruntów i budynków
  - infrastrukturę techniczną
- strefę gospodarczą, w tym m.in.:
  - strukturę podstawowych branż gospodarki
- sferę społeczną, w tym m.in.:
  - strukturę demograficzną i społeczną – trendy
  - stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych
  - organizacje pozarządowe
- strefę mieszkaniową, w tym m.in.:
  - stan zasobów mieszkaniowych

Zaproponowano również szereg działań i przedsięwzięć, które mają pomóc osiągnąć założone cele. Jednak w zaproponowanych przedsięwzięciach nie wskazano rozwiązań alternatywnych lub odniesień do czasu, w którym będą analizowane warianty inwestycyjne, w tych przypadkach, w których nie można na tym etapie przeanalizować.

W niniejszej Prognozie odniesiono się do analizy wariantów, a następnie przeprowadzono ocenę wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska.

7.4 Przyjęte środki w celu uniknięcia, zmniejszenia lub zrównoważenia szkodliwego oddziaływania

Co do zasady, autorzy Strategii uznali, że jej cele i kierunki działań są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju i przyczynią się do poprawy stanu środowiska naturalnego i nie wskazali dodatkowych środków w celu uniknięcia, zmniejszenia lub zrównoważenia potencjalnie szkodliwego oddziaływania na środowisko.

Wskazane zostały ogólne zasady związane z zakazem realizowania przedsięwzięć negatywnie oddziaływujących na środowisko oraz uzgadniania poszczególnych przedsięwzięć z właściwymi organami w zakresie ochrony środowiska, zdrowia i zabytków.

7.5 Przewidywane oddziaływania na środowisko

Precyzyjne określenie, analiza i skwantyfikowana ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, stałych i chwilowych, skumulowanych i wtórnych, krótko-, średnio- i długoterminowych, przy założonym stopniu ogólności zamierzeń w Strategii nie jest możliwe. Przeprowadzona analiza objęła w odniesieniu do poszczególnych planowanych działań, ich skutków oraz relacji czas oddziaływania, rodzaj oddziaływania oraz ocenę potencjalnego wpływu na środowisko, grupy społeczne i dobra materialne. Można zakładać, że w przypadku większości inwestycji, wpływ na środowisko, zabytki, dobra kultury i inne dobra materialne będzie analizowany w trybie uzgadniania inwestycji. W przypadku inwestycji liniowych, w szczególności dróg, należy zwrócić szczególną uwagę na ewentualne oddziaływanie na nieznane wcześniej stanowiska archeologiczne, które wymagają oceny i badania jeszcze przed rozpoczęciem inwestycji. Również z tego typu inwestycjami związana jest niejednoznaczna ocena ryzyka zdrowotnego, gdzie oprócz bezpośrednich skutków wypadków drogowych, należy również uwzględnić długotrwałe emisje związków organicznych, w tym wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, pyłu (a także sadzy) ze śladami metali ciężkich oraz najgroźniejszych w tej grupie prekursorów ozonu oraz podwyższony poziom hałasu.

W związku z powyższym, w ramach przeprowadzonej analizy, dokonano oceny działań zapisanych w Strategii w odniesieniu do istotnych elementów środowiska i jego ochrony.

Zgodnie z załączoną matrycą, obejmującą 2 380 pól i prezentującą wyniki analizy, można wskazać m.in.:

- efekty pozytywne (986 pól):
  1. budowa infrastruktury ochrony środowiska
  2. wykorzystanie OZE
- efekty negatywne (406 pól):
  1. planowane budowy, modernizacje i działania infrastrukturalne mogą w różnej skali spowodować negatywne oddziaływanie na środowisko
  2. zakładana intensyfikacja działalności gospodarczej może spowodować niekontrolowany wpływ na środowisko
- efekty neutralne (988 pól):
  1. wiele zakładanych działań na terenie gminy, dotyczących istniejących obiektów bądź działań nieinwestycyjnych, nie spowoduje ani poprawy, ani pogorszenia stanu środowiska, bądź zmiany te będą się uzupełniały bądź niwelowały

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Strategii bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Można zatem wskazać istotne zagrożenia dla środowiska:

- praktycznie nieodwracalne przekształcenia terenów w przypadku realizacji nowych inwestycji mieszkaniowych, infrastrukturalnych czy komunikacyjnych;
- pogorszenie wskaźników zanieczyszczenia powietrza – w przypadku nowych źródeł emisji zanieczyszczeń – źródła punktowe, liniowe czy zanieczyszczenia komunikacyjne;
- podwyższenie poziomu hałasu;

- wzrost ilości odpadów (zwiększenie ilości turystów, nowe obiekty i przedsięwzięcia);
- wzrost ilości ścieków nieoczyszczonych (drogi, nowe tereny zurbanizowane).

Oddziaływania pośrednie to przede wszystkim:

- wzrost intensywności gospodarowania i zmiany zagospodarowania terenu w rejonie nowych inwestycji;
- wzrost intensywności ruchu i związanych z tym emisji zanieczyszczeń.

Reasumując, przyjęte założenia w Strategii oraz planowane działania mogą spowodować poprawę istniejącego stanu środowiska i warunków życia mieszkańców gminy. Negatywne efekty, które wiążą się najczęściej z działaniami inwestycyjnymi i które nie są całkowicie do uniknięcia, powinny w każdym przypadku być analizowane i minimalizowane.

7.5.1 Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na lokalizację działań na terenie gminy Jonkowo, realizacja celów i działań Strategii będzie miała tylko lokalny wpływ i nie będzie miała oddziaływania transgranicznego.

7.6 Ocena przedsięwzięć i ich alternatyw z użyciem przyjętych celów

W ramach Strategii przewidywane cele i działania powiązane są ze sobą i mogą mieć potencjalne oddziaływanie na obszary oceniane, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym Dyrektywą w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Strategia zakłada osiągnięcie określonych celów w wyniku podjęcia skutecznych działań. Wszystkie one będą miały pośredni i bezpośredni wpływ na życie mieszkańców oraz stan środowiska. Część z nich jest niezbędna do zapewnienia zrównoważonego rozwoju gminy i jej mieszkańców. Niektóre, mogą mieć negatywny wpływ na środowisko i należy rozważyć ich alternatywy. Należy jednak zaznaczyć, że pozostawienie wariantu „0”, czyli stanu obecnego, nie zawsze jest najbardziej korzystne dla ochrony środowiska.

W przypadku poszukiwania alternatyw, warto uwzględnić faktyczne uwarunkowania lokalizacji niektórych inwestycji w silnie przekształconym środowisku. Wiąże się z tym często dość ograniczona swoboda w przestrzennym kształtowaniu infrastruktury.

W ramach dokonanej oceny, wykonano analizę wariantów, a następnie przeprowadzono ocenę wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska w odniesieniu do:

- oddziaływania na środowisko
- wpływu na standardy jakościowe
- ochronę zasobów

Tabela 2 Synteza wariantowej oceny oddziaływania na środowisko

WARIANTOWA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO		**Wariant „0”** *(status quo)*	**Wariant I** *(zaproponowany w Strategii)*	**Wariant II** *(korzystny dla środowiska)*
prognozowany wpływ na komponenty i cechy środowiska przyrodniczego	świat zwierząt	-	-/+	+
	świat roślin	-	-/+	+
	powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi	-	-/+	+
	wody powierzchniowe i podziemne	-	+	+
	powietrze i klimat	-	-/+	+
	walory krajobrazowe	-	+	+
wpływ na zdrowie i życie ludzi		-	+	+
wpływ na dobra materialne		-	+	+
wpływ na zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków		-	+	+
WZAJEMNE ODDZIAŁYWANIE POMIĘDZY WYBRANYMI ELEMENTAMI		-	-/+	+

Źródło: opracowanie własne

gdzie:

Wariant „0” – wariant zakładający pozostawienie obecnego stanu i zaniechanie realizacji celów i działań opisanych w Strategii

Wariant I – wariant odnosi się do zaproponowanych celów i działań opisanych w Strategii

Wariant II – wariant korzystny dla środowiska, obejmujący wprowadzenie niezbędnych korekt do zaproponowanych w Strategii celów i działań

o – potencjalne efekty obojętne

- – potencjalne efekty negatywne

+ – potencjalne efekty pozytywne

-/+ – potencjalne efekty negatywne / pozytywne – zmiana w stosunku do wariantu „0”

8. Rekomendacje do zastosowania w procesie przyjmowania dokumentu

8.1 Wymagania prawne i zobowiązania dobrowolne

Organ opracowujący Strategię jest zobowiązany przepisami prawa do stosowania zapisów zapewniających zachowanie zrównoważonego rozwoju. Wymogi takie między innymi wynikają z Konstytucji RP, Polityki Ekologicznej Państwa, wielu aktów prawnych i dokumentów strategicznych, ustalających cele i zasady ochrony środowiska. Zobowiązania te wynikają również z podpisanych konwencji i traktatów międzynarodowych, w tym z Traktatu Akcesyjnego z Unią Europejską.

Organ może również przyjąć zobowiązania dobrowolne, w których może zwiększyć swoje obowiązki, skrócić czas wdrażania określonych standardów bądź wprowadzić nowe, dodatkowe wymogi, związane z ochroną środowiska.

W analizowanym dokumencie, wyznaczone cele i działania, co do zasady zgodne są z wymaganiami prawa. Strategia zakłada zapewnienie pełnej zgodności z celami opracowywanych strategii i programów na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Organ opracowujący projekt odnosi się do przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju czy unikania antropopresji i wszelkich zagrożeń dla środowiska naturalnego.

Organ nie odnosi się i nie przyjmuje dodatkowych zobowiązań w zakresie zidentyfikowanych celów i potrzeb środowiskowych.

8.2 Potencjalne konflikty między aspektami środowiskowymi a innymi

W kontekście przeprowadzonej analizy, największe potencjalne konflikty stwierdzono w zakresie budowy i zagospodarowania terenu.

Oddziaływań potencjalnie negatywnie oddziaływujących na środowisko i jego zasoby stwierdzono 406, co stanowi 17,1% wszystkich pól oddziaływań. Dotyczą one m.in.:

- zagospodarowania terenów pod inwestycje,
- wspieranie inicjatyw mających na celu rozwój aktywności gospodarczej,
- budowy i przebudowy infrastruktury komunikacyjnej.

8.3 Zalecenia w procesie przyjmowania dokumentu

W ramach przeprowadzonej analizy zaproponowano podjęcie niezbędnych korekt zaproponowanych celów i działań w celu osiągnięcia wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska. Zostały one ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 3 Zestawienie celów/potrzeb ochrony środowiska w procesie przyjmowania Strategii

Zasoby środowiskowe	Cele/potrzeby ochrony środowiska
woda	zapewnienie dobrego stanu wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych
	ograniczenie ilości substancji wprowadzanych do wód
	ograniczenie zużycia wód
powierzchnia ziemi	racjonalne wykorzystanie obecnych zasobów na cele mieszkalne i komunikacyjne
	ograniczenie przekształceń terenów zajętych na cele inwestycyjne, mieszkaniowe i komunikacyjne
	zmniejszenie produkcji odpadów
	ograniczenie odpadów kierowanych na składowiska
powietrze / klimat	ograniczenie ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłów wprowadzonych do atmosfery
	redukcja gazów cieplarnianych
	wzrost udziału energii odnawialnej w wykorzystaniu energii
	promocja alternatywnych środków transportu, w tym budowa niezbędnej infrastruktury dla ruchu rowerowego
fauna, flora, różnorodność biologiczna	zapewnienie różnorodności gatunków poprzez zachowanie naturalnych przestrzeni życiowych
	ochrona dziko żyjących zwierząt i roślin
	zachowanie lub odtworzenie wystarczającej różnorodności i wystarczającej powierzchni przestrzeni życiowej wszystkich dziko żyjących gatunków
krajobraz / dziedzictwo kulturowe	zachowanie niepodzielonych niezurbanizowanych obszarów
	zachowanie i tworzenie nowych korytarzy ekologicznych łączących różne środowiska
	ochrona istniejących zabytków oraz obiektów dziedzictwa kulturowego
ludność, ochrona zdrowia	redukcja emisji pyłu zawieszonego
	wprowadzenie stref ograniczonego ruchu w wyznaczonych miejscach
	rozwój potencjałów dla turystyki zdrowotnej
	promocja zdrowego stylu życia i działania z zakresu edukacji ekologicznej

Źródło: opracowanie własne

Warto zaznaczyć, by w pracach nad wdrażaniem założonych w Strategii działań, zwrócić szczególną uwagę na konieczność analizy zachodzących zmian klimatu i wdrażania tych działań w sposób umożliwiający adaptację planowanego rozwoju gminy do tych zmian.

8.3.1 Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji negatywnych oddziaływań na środowisko

Kierunkiem docelowym Strategii powinno być dążenie do zrównoważonego i spójnego rozwoju gminy, ukierunkowanego na ochronę unikalnych wartości przyrodniczych i kulturowych, które stanowią o jego potencjale rozwojowym. Dotyczy to m.in.:

1. gospodarki przestrzennej,
2. rozwoju turystyki,
3. modernizacji infrastruktury komunikacyjnej,
4. rozwoju świadomości i wiedzy ekologicznej wśród mieszkańców.

Jednym z głównych celów oceny oddziaływania na środowisko planów/programów jest wskazanie możliwości zapobiegania, rekompensowania lub minimalizacji niekorzystnych skutków środowiskowych realizacji zapisów tych dokumentów. W przypadku prognozy dla dokumentu o charakterze strategicznym, ważne jest wskazanie pewnych zasad postępowania w odniesieniu do realizacji poszczególnych celów. Również ocena wykonana na tym etapie, kiedy powstaje Strategia, umożliwia wskazanie skutków, które bezwzględnie należy wyeliminować lub też takich, na które można zareagować właśnie na tak wczesnym etapie, zanim nastąpi decyzja wskazująca konkretne umiejscowienie danego przedsięwzięcia, lub konkretne rozwiązanie technologiczne.

Na poziomie Strategii można wskazać następujące opcje działania w celu unikania, zmniejszania i kompensacji znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko:

1. rezygnacja z zaplanowanych obszarów przedsięwzięć,
2. wprowadzenie dodatkowych obszarów przedsięwzięć,
3. zmiana priorytetów poszczególnych celów i działań.

W ramach ograniczania negatywnych oddziaływań planowanych działań, powinny być stosowane określone zasady zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Ze względu na skalę możliwych do zaistnienia konfliktów społecznych, istotną uwagę należy poświęcić kwestiom ochrony środowiska przyrodniczego i warunków życia ludzi.

Do tego typu działań ograniczających należą:

- ograniczenie zajęcia terenu,
- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;
- stosowania odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do okresu wegetacji i rozrodu poszczególnych gatunków;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

W przypadku niebezpieczeństwa zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie działań kompensacyjnych. Do najczęściej stosowanych rozwiązań należeć będą:

- odtwarzanie zniszczonych siedlisk w innych miejscach;
- wzmacnianie populacji;
- tworzenie alternatywnych korytarzy i połączeń ekologicznych.

W ramach oceny na poziomie poszczególnych celów i działań, zidentyfikowano przede wszystkim stworzenie możliwości rozwoju inwestycji oraz działania związane z budową i rozwojem infrastruktury technicznej, w tym drogowej, jako obszary, które mogą powodować możliwe potencjalnie znaczące oddziaływania obciążające środowisko.

Wyraźnie zatem widać, że istotną rolę w realizacji Strategii będzie miało wzmocnienie roli planowania przestrzennego / projektowania oraz ich integracja z ochroną środowiska.

Uwzględniając jednak społeczno-gospodarcze cele rozwoju gminy Jonkowo, nie zaleca się rezygnacji z tego rodzaju działań inwestycyjnych, a wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych oraz minimalizowania ich oddziaływań podczas późniejszych etapów, związanych z realizacją i wdrażaniem konkretnych przedsięwzięć, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Istotne jest również zatem, by prowadzić szeroko zaplanowane działania, związane ze wsparciem przedsięwzięć infrastrukturalnych, m.in. stworzenie i wspieranie zdrowego stylu życia czy prowadzenie edukacji ekologicznej na różnych poziomach. Dzięki temu, będzie można stworzyć szansę, by z odpowiednim wyprzedzeniem potraktować zagadnienia przyjaznego dla środowiska rozwoju gminy i jego funkcji. Tego typu działania są również bardzo istotne i zalecane na poziomie planowania przestrzennego oraz wyboru sposobów i technologii realizacji poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

8.4 Zalecenia dla innych dokumentów

Strategia to opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę Jonkowo dokument, zawierający wieloletni zapis działań w sferze przestrzeni, infrastruktury, społeczeństwa i gospodarki, zmierzający do stworzenia warunków do dalszego rozwoju gminy.

Celem Strategii jest podniesienie jakości życia mieszkańców oraz podniesienie konkurencyjności gminy w oparciu o działania sprzyjające długofalowemu rozwojowi gospodarczemu i społecznemu.

W kontekście powiązań z innymi dokumentami, należy podzielić je na zewnętrzne i wewnętrzne.

1. Dokumenty zewnętrzne
    1. przyjmowane są przez inne organy i instytucje
    2. gmina i jej społeczność mogą mieć udział w ich tworzeniu, wypowiadać się na ich temat
    3. po ich zatwierdzeniu, dokumenty wewnętrzne powinny być spójne z nimi i realizować przyjęte i określone cele i działania na poziomie lokalnym
2. Dokumenty wewnętrzne
    1. przyjmowane są przez właściwe organy jednostki samorządu terytorialnego
    2. mieszkańcy gminy, zainteresowana społeczność oraz inne organy biorą udział w ich tworzeniu, opiniują i konsultują proponowane zapisy
    3. po ich zatwierdzeniu, mają charakter kierunkowy, czasami legislacyjny i powinny być ze sobą spójne w realizacji określonej wizji rozwoju danej jednostki

Oceniana Strategia należy do istotnych dokumentów wewnętrznych gminy. To on wskazuje sposoby i możliwości realizacji celów przyjętych w różnych dokumentach strategicznych gminy. Tym samym, powinna uwzględniać obowiązujące przepisy i wytyczne w odniesieniu do poszczególnych celów i działań.

Analizowana Strategia w większości swoich zapisów obejmuje odwołania i cele związane z zapewnieniem zrównoważonego rozwoju gminy. Wydaje się jednak zasadne, by rozszerzyć go o niezbędne korekty / rekomendacje wynikające z niniejszej analizy.

9. Monitoring

9.1 Ocena i weryfikacja wskaźników

Strategia będzie poddawana systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz w razie potrzeby aktualizowana w zakresie dostosowania jej do zmieniających się uwarunkowań.

Monitorowanie jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych. Dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów oraz programów, jak i sposobie oraz prawidłowości wykorzystania udzielonej pomocy finansowej.

Monitorowanie dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji poszczególnych projektów oraz osiągania planowanych wskaźników produktów i rezultatów.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie rzeczowym i finansowym. Ten pierwszy będzie obejmował dane obrazujące postęp we wdrażaniu dokumentu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów i będzie prowadzony w dwóch kategoriach:

- wskaźniki produktu,
- wskaźniki rezultatu.

Monitoring finansowy będzie obejmował natomiast dane realizacji projektów, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na nie środków finansowych.

Do monitorowania oceny realizacji Strategii i jego aktualizacji, służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację Strategii. Na ten system składają się:

- Zespół ds. realizacji Strategii;
- Partnerzy, w tym:
  - radni,
  - mieszkańcy gminy,
  - przedsiębiorcy,
  - organizacje pozarządowe,
  - partnerzy instytucjonalni.

Projekt Strategii odnosi się do różnych wskaźników obrazujących poszczególne obszary działań, ale nie wskazuje konkretnego zbioru wskaźników monitorujących postęp we wdrażaniu oraz rezultaty działań zawartych w Strategii, które mają odpowiedzieć na pytanie o trafność zaplanowanych, wykonanych i zakończonych projektów w odniesieniu do potrzeb, ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia, a także ich wpływ na kwestie horyzontalne.

Omawiane w Strategii wskaźniki nie odnoszą się w sposób bezpośredni do celów środowiskowych. W związku z powyższym dla poszczególnych zasobów środowiska, podlegających analizie, zdefiniowano wskaźniki, które mogą stanowić źródło monitorowania i oceny osiągnięcia poszczególnych działań. Są one komplementarne w odniesieniu do zdefiniowanych w Strategii działań.

Tabela 4 Zestawienie proponowanych wskaźników monitoringu realizacji Strategii

Zasoby środowiskowe	**Cele/potrzeby ochrony środowiska**	**Wskaźniki**
woda	ograniczenie ilości substancji wprowadzanych do wód	ładunek zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu
	ograniczenie zużycia wód	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności
powierzchnia ziemi	racjonalne wykorzystanie obecnych zasobów w granicach gminy na cele mieszkalne i komunikacyjne	udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, w tym: • tereny mieszk. • tereny przemysł. • inne tereny zabudow. • zurb. tereny niezabud. • tereny rek r. wypoczynk. • tereny komunikacyjne (drogi, tereny kolejowe, inne) • użytki kopalne
	ograniczenie przekształceń terenów zajętych na cele inwestycyjne, mieszkaniowe i komunikacyjne	udział gruntów rolnych i leśnych wyłączonych z produkcji rolniczej i leśnej
	zmniejszenie produkcji odpadów	ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku
	ograniczenie odpadów kierowanych na składowiska	• udział odpadów składowanych do wytworzonych • ilość odpadów selektywnie zebranych i przekazanych do recyklingu
powietrze / klimat	ograniczenie ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłów wprowadzonych do atmosfery	imisja NO_x, SO_2 i pyłów PM10
	redukcja gazów cieplarnianych	imisja CO_2, O_3,
	wzrost udziału energii odnawialnej w wykorzystaniu energii	• udział energii odnawialnej w produkcji energii cieplnej • moc instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii
	promocja alternatywnych środków transportu, w tym budowa niezbędnej infrastruktury dla ruchu rowerowego	długość ścieżek rowerowych

fauna, flora, różnorodność biologiczna	zapewnienie różnorodności gatunków poprzez zachowanie naturalnych przestrzeni życiowych	udział w powierzchni całkowitej gminy: • użytków rolnych, • gruntów leśnych oraz zadrz. i zakrz. • gruntów pod wodami • użytków ekologicznych • nieużytków
	ochrona dziko żyjących zwierząt i roślin	udział obszarów chronionych w powierzchni całkowitej
	zachowanie lub odtworzenie wystarczającej różnorodności i wystarczającej powierzchni przestrzeni życiowej wszystkich dziko żyjących gatunków	udział nakładów finansowych na utrzymanie terenów zielonych, lasów i obszarów chronionych
krajobraz / dziedzictwo kulturowe	zachowanie niepodzielonych niezurbanizowanych obszarów	udział niepodzielnych niezurbanizowanych obszarów w powierzchni całkowitej gminy
	zachowanie i tworzenie nowych korytarzy ekologicznych łączących różne środowiska	udział korytarzy ekologicznych w powierzchni całkowitej gminy
	ochrona istniejących zabytków oraz obiektów dziedzictwa kulturowego	liczba obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej
ludność, ochrona zdrowia	redukcja emisji pyłu zawieszonego	imisja PM10, PM 2,5
	wprowadzenie stref ograniczonego ruchu w wyznaczonych miejscach	• liczba wprowadzonych stref • zmniejszenie stref o przekroczonym poziomie hałasu
	rozwój potencjałów dla turystyki zdrowotnej	liczba turystów i stopień wykorzystania miejsc noclegowych
	promocja zdrowego stylu życia i działania z zakresu edukacji ekologicznej	liczba działań z zakresu promowania zdrowego stylu życia i edukacji ekologicznej

Źródło: opracowanie własne

Proponowany zakres monitoringu dotyczący wymogów środowiskowych, jest związany bezpośrednio z celami / potrzebami ochrony środowiska wyszczególnionymi w tabeli. W szczególności, monitoring będzie musiał odpowiedzieć, czy zostały zastosowane środki zalecane w ramach wykonanej oceny w przypadku działań, które mogą powodować negatywne skutki środowiskowe.

W kontekście monitoringu skutków środowiskowych Strategii, konieczna jest również weryfikacja i kontrola raportów o oddziaływaniu planowanych projektów na środowisko, jeśli takowe będą wymagane dla poszczególnych przedsięwzięć na etapie ich przygotowania i realizacji.

10. Braki i trudności

W trakcie opracowywania niniejszej Prognozy oparto się na przyjętych przez organ dokumentach, przyjętych założeniach oraz przekazanych i pozyskanych informacjach.

W ramach analizy zwrócono uwagę na występujące braki i trudności:

1. niedostępność danych na odpowiednim poziomie dokładności regionalnej lub też ich nieosiągalność przy rozsądnym (efektywnym) nakładzie pracy;
2. brak szeregu danych w pełnym zakresie i dla wszystkich okresów i poziomów szczegółowości.

Można jednak stwierdzić, że podczas prac nad Prognozą dysponowano niezbędnymi danymi w celu przeprowadzenia szczegółowej oceny oddziaływania, zaś zebrane i otrzymane od organu dane wyjściowe były pełne i w sposób jednoznaczny umożliwiały ocenę wpływu na otaczające środowisko.

11. Spis tabel

Tabela 1 Skala pomocnicza uciążliwości hałasu 29
Tabela 2 Synteza wariantowej oceny oddziaływania na środowisko 43
Tabela 3 Zestawienie celów/potrzeb ochrony środowiska w procesie przyjmowania Strategii 45
Tabela 4 Zestawienie proponowanych wskaźników monitoringu realizacji Strategii 50

12. Spis rysunków

Rysunek 1 Obszar oddziaływania Strategii – gmina Jonkowo 17

13. Załączniki

13.1 Matryca oceny oddziaływania

LEGENDA

Pozytywne	**Wzmacniające (W)**	– służące bezpośrednio ochronie środowiska
	Korzystne (K)	– istotnie zwiększające szansę lub tempo minimalizacji oddziaływania na środowisko
	Potencjalnie Korzystne (PK)	– korzyści środowiskowe przeważają w sposób jednoznaczny nad ewentualnymi skutkami negatywnymi, jednak ich osiągnięcie nie jest zagwarantowane i wymaga spełnienia dodatkowych warunków;
	Neutralne (N)	– nie można zidentyfikować istotnych (znaczących) pól wzajemnych oddziaływań (ani pozytywnych, ani negatywnych) poszczególnych działań z priorytetami ochrony środowiska;
Negatywne	**Potencjalnie Negatywne (PN)**	– koszty/negatywne skutki środowiskowe równoważą lub przewyższają możliwe pozytywy, związane z realizacją inwestycji, jednak ujemny bilans w tym zakresie jest uzależniony od sposobu, lokalizacji lub innych czynników związanych z realizacją danego działania (innymi słowy możliwe jest, przynajmniej częściowe wyeliminowanie negatywnych skutków, pod warunkiem odpowiedniej realizacji działania);
	Niekorzystne/hamujące (H)	– realizacja określonego działania, niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe, przeważające ewentualne (o ile występują) pozytywy w tym zakresie
	Konflikt (F)	– realizacja danego działania niesie ze sobą niemożliwe do uniknięcia konflikty z innymi celami lub wymogami ochrony środowiska, praktycznie wykluczając możliwość ich osiągnięcia
Czas oddziaływania	**Chwilowe (CH)**	– oddziaływanie mające wpływ na środowisko w momencie podjęcia inwestycji
	Krótkoterminowe (KR)	– oddziaływanie w czasie trwania inwestycji
	Średnioterminowe (SR)	– oddziaływanie kilkuletnie
	Długoterminowe (DR)	– oddziaływanie kilkunastoletnie
	Stałe (ST)	– oddziaływanie ciągłe, dłuższe niż długotrwałe
Rodzaj oddziaływania	**Bezpośrednie (BP)**	– oddziaływanie bez jakiegokolwiek pośrednictwa
	Pośrednie (PS)	– oddziaływanie przez czynnik pośredni
	Wtórne (WT)	– oddziaływanie powstałe w wyniku zmian, przekształcenia czegoś lub jako następstwo czegoś
	Skumulowane (SK)	– oddziaływanie wywołane wpływem danego rodzaju działalności w połączeniu z innymi obecnymi lub realnymi przyszłymi działaniami

Cele i Działania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025	kryteria oceny	oddziaływanie na środowisko										
		ograniczanie emisji do środowiska								zrównoważona gospodarka ene		
		ścieki	podstawowe zanieczyszczenia powietrza	gazy "szklarniowe"	odpady	depozycja trwałych zanieczyszczeń w glebie/wodach gruntowych	hałas	promieniowanie elektromagnetyczne	ograniczanie ryzyka awarii	ograniczanie strat energii	zmniejszanie/ racjonalizacja zużycia energii	zmiana struktury nośników energii
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki działaniom poprawiającym infrastrukturę techniczną oraz stan środowiska naturalnego.												
Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej												
	rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnych na terenie aglomeracji poprzez podłączenie nowych odbiorców, w szczególności na obszarach objętych planami zagospodarowania przestrzennego	W CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK
	budowa lokalnych ujęć wody	W CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK
	budowa indywidulanych i zbiorczych systemów odbiorów ścieków poza aglomeracjami na terenie gminy	W CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK
	posiadanie atrakcyjnych, uzbrojonych terenów pod budownictwo mieszkaniowe	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
Modernizacja i dostosowywanie do potrzeb infrastruktury drogowej i okołodrogowej												
	polepszenie standardu nawierzchni dróg na jezdniach i chodnikach	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
	usprawnienie systemu sieci dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
	budowa tras i ścieżek rowerowych	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	W CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	W CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
	remont i budowa przystanków/wiat autobusowych	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego												
	wdrożenie dziedzinowych systemów informatycznych świadczenia elektronicznych usług publicznych	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	rozbudowa infrastruktury informacyjnej i informatycznej	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK
	zwiększenie dostępu do Internetu i informacji w przestrzeni publicznej	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK
Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej												
		PN	PN	PN	PN	PN	PN	PN	PN	PK	PK	PK

Cele i Działania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025	kryteria oceny	oddziaływanie na środowisko										
		ograniczanie emisji do środowiska								zrównoważona gospodarka ene		
		ścieki	podstawowe zanieczyszczenia powietrza	gazy "szklarniowe"	odpady	depozycja trwałych zanieczyszczeń w glebie/wodach gruntowych	hałas	promieniowanie elektromagnetyczne	ograniczanie ryzyka awarii	ograniczanie strat energii	zmniejszanie/ racjonalizacja zużycia energii	zmiana struktury nośników energii
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	rewitalizacja obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, ekonomicznym i społecznym	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / SK
	odnowa miejscowości	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	zapewnienie wysokiej estetyki przestrzeni publicznej	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
Troska o środowisko naturalne i ograniczenie niskiej emisji												
	ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w budynkach użyteczności publicznej poprzez poprawę ich efektywności energetycznej	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
	ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w budynkach indywidualnych	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
	promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) na terenie Gminy gospodarki odpadami	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
	ochrona przyrody i środowiska	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK	PK PS / BP / WT / SK
	edukacja w zakresie poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
Tworzenie i promowanie warunków dla rozwoju gospodarki z zachowaniem zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego												
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców												
	rozwijanie działalności gospodarczej, w szczególności bazującej na usługach i produktach lokalnych oraz zasobach tradycyjnych i ekologicznych	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego terenów inwestycyjnych	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PN PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	uzbrajanie terenów inwestycyjnych	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
	rozwój agroturystyki	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	wspieranie rozwoju rolnictwa oraz tworzenie warunków rozwoju lokalnego przetwórstwa i produkcji ekologicznej żywności	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	edukacja w zakresie przedsiębiorczości, kreatywności i zarządzania projektem młodzieży ze szkół podstawowych z terenu gminy	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
Stworzenie oferty inwestycyjnej i systemu wspierającego rozwój przedsiębiorczości												
	stworzenie i koordynacja zintegrowanego systemu obsługi inwestorskiej	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	nawiązanie współpracy z podmiatam wspierającymi pozyskiwanie inwestorów	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	przygotowanie oferty inwestycyjnej Gminy	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	przygotowanie strategii promocji Gminy	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK

Cele i Działania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025	kryteria oceny	oddziaływanie na środowisko										
		ograniczanie emisji do środowiska								zrównoważona gospodarka ene		
		ścieki	podstawowe zanieczyszczenia powietrza	gazy "szklarniowe"	odpady	depozycja trwałych zanieczyszczeń w glebie/wodach gruntowych	hałas	promieniowanie elektromagnetyczne	ograniczanie ryzyka awarii	ograniczanie strat energii	zmniejszanie/ racjonalizacja zużycia energii	zmiana struktury nośników energii
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Rozwój ekonomii społecznej												
	popularyzacja wiedzy dotyczącej ekonomii społecznej na terenie Gminy	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	stworzenie mechanizmów wparcia podmiotów ekonomii społecznej (PES) przez Gminę	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	wykorzystanie miejsc atrakcyjnych turystycznie i lokalnych produktów do rozwoju ekonomii społecznej	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	wyszkolenie osób działających na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
Wzmocnienie systemu świadczenia usług publicznych oraz form spędzania czasu wolnego												
Wzrost poziomu bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców												
	poszerzenie zakresu usług świadczonych i dostępnych dla osób niepełnosprawnych oraz seniorów	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	podnoszenia jakości i poszerzenie dostępu mieszkańców do podstawowej opieki medycznej oraz profilaktyki zdrowia	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wsparcie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
Rozwój oraz zwiększanie atrakcyjności i jakości lokalnej infrastruktury edukacyjnej												
	poszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	krzewienie idei kształcenia ustawicznego (kształcenie przez całe życie) – „Edukacja pokoleń”	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	wysoki poziom edukacji dzieci i młodzieży w szkołach	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	modernizacja i remonty budynków oświatowych wraz z zagospodarowaniem terenów przyszkolnych	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK
	programy przeciwdziałania odpływowi dzieci ze szkół gminy do gmin ościennych	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
Rozwój oraz zwiększanie atrakcyjności i jakości lokalnej infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej												
	stworzenie systemu szlaków turystycznych	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	W CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	W CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	rozbudowa infrastruktury sportowej, rekreacyjnej	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	budowa infrastruktury wypoczynkowej	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	stworzenie kompleksowej oferty turystycznej - lokalne produkty turystyczne	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
		PK	PN	PN	PN	PN	PN	N	N	PN	PN	N

Cele i Działania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025	kryteria oceny	oddziaływanie na środowisko										
		ograniczanie emisji do środowiska								zrównoważona gospodarka ene		
		ścieki	podstawowe zanieczyszczenia powietrza	gazy "szklarniowe"	odpady	depozycja trwałych zanieczyszczeń w glebie/wodach gruntowych	hałas	promieniowanie elektromagnetyczne	ograniczanie ryzyka awarii	ograniczanie strat energii	zmniejszanie/ racjonalizacja zużycia energii	zmiana struktury nośników energii
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	utworzenie wsi tematycznych na terenie gminy	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / SK
Wdrożenie nowoczesnych metod zarządzania gminą												
	poprawa jakości i dostępności usług administracyjnych	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wprowadzenie standardów obsługi interesantów w Urzędzie Gminy	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wdrożenie innowacyjnych technologii w zakresie obsługi mieszkańców	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	podniesienie sprawności i skuteczności zarządzania w sytuacjach kryzysowych	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	promocja turystyczna, gospodarcza gminy	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
Inteligentny rozwój społeczny wykorzystujący aktywność społeczną i ekonomiczną, dziedzictwo kulturowe oraz współpracę środowisk lokalnych												
Zaangażowane społeczeństwo na rzecz rozwoju gminy												
	wspieranie społecznych inicjatyw (w szczególności: edukacyjnych, kulturalnych, sportowych, zdrowotnych)	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	katalizowanie aktywności i kreatywności mieszkańców	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	wzmacnianie społecznej tożsamości i więzi mieszkańców ze swoją Gminą	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wzmacnianie współpracy w ramach istniejących struktur samorządowych	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wspieranie i promowanie aktywności lokalnej mieszkańców	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	rozwój oferty świetlic wiejskich	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
Zachowanie dziedzictwa kulturowego												
	tworzenie warunków dla rozwoju postaw i kompetencji mieszkańców w zakresie kultury	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	rozwijanie aktywności społecznej mieszkańców poprzez angażowanie do uczestnictwa w kulturze	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	tworzenie warunków infrastrukturalnych dla działalności kulturalnej	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
	wykorzystanie potencjału obiektów historycznych i zabytkowych gminy	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK
Wspieranie aktywności lokalnych organizacji społecznych												
	intensyfikacja współpracy samorządu z organizacjami „trzeciego sektora”	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	promocja wolontariatu oraz ekonomii społecznej	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wspieranie inicjatyw wzmacniających potencjał sektora społeczeństwa obywatelskiego w gminie	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	rozwijanie instrumentów partycypacji społecznej	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	kształcenie liderów lokalnych	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK

Cele i Działania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025	kryteria oceny	rgią	zrównoważone wykorzystywanie zasobów					standardy jakościowe dostęp do bezpiecznych ekologicznie usług i zasobów			zmniejszanie ekol	
		wzrost podaży energii z OZE	wody	drewna i biomasy	nieodnawialnych surowców i nośników energii	przestrzeni	stymulowanie proekologicznych wzorców konsumpcji i produkcji	poprawa jakości środowiska miejskiego	zaopatrzenie w wodę wysokiej jakości	powszechny dostęp do bezpiecznych ekologicznie miejsc rekreacji i wypoczynku	odpowiedni stan sanitarny otoczenia	ograniczenie nadmiernego hałasu
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki działaniom poprawiającym infrastrukturę techniczną oraz stan środowiska naturalnego.												
Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej												
	rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnych na terenie aglomeracji poprzez podłączenie nowych odbiorców, w szczególności na obszarach objętych planami zagospodarowania przestrzennego	N CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	K ST / BP / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / WT / SK
	budowa lokalnych ujęć wody	N CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	K ST / BP / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / WT / SK
	budowa indywidulanych i zbiorczych systemów odbiorów ścieków poza aglomeracjami na terenie gminy	N CH / KR / ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	K ST / BP / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / WT / SK
	posiadanie atrakcyjnych, uzbrojonych terenów pod budownictwo mieszkaniowe	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	K ST / BP / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K ST / BP / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / WT / SK
Modernizacja i dostosowywanie do potrzeb infrastruktury drogowej i okołodrogowej												
	polepszenie standardu nawierzchni dróg na jezdniach i chodnikach	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	H CH / KR / ST / BP / SK	PN ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
	usprawnienie systemu sieci dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	H CH / KR / ST / BP / SK	PN ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
	budowa tras i ścieżek rowerowych	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / BP / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / SK	W ST / BP / WT / SK	W ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	W ST / BP / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / WT / SK
	budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	N ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / WT / SK
	remont i budowa przystanków/wiat autobusowych	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	H CH / KR / ST / BP / SK	PN ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego												
	wdrożenie dziedzinowych systemów informatycznych świadczenia elektronicznych usług publicznych	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	rozbudowa infrastruktury informacyjnej i informatycznej	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N PS	N PS	N PS	N PS	PK PS	N PS	N PS	N PS	N PS	N PS
	zwiększenie dostępu do Internetu i informacji w przestrzeni publicznej	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N PS	N PS	N PS	N PS	PK PS	N PS	N PS	N PS	N PS	N PS
Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej												
		PK	PN	PN	PN	PK	PK	PK	PN	PK	PK	PK

Cele i Działania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025	kryteria oceny	rgią	zrównoważone wykorzystywanie zasobów					standardy jakościowe: dostęp do bezpiecznych ekologicznie usług i zasobów			zmniejszanie ekol	
		wzrost podaży energii z OZE	wody	drewna i biomasy	nieodnawialnych surowców i nośników energii	przestrzeni	stymulowanie proekologicznych wzorców konsumpcji i produkcji	poprawa jakości środowiska miejskiego	zaopatrzenie w wodę wysokiej jakości	powszechny dostęp do bezpiecznych ekologicznie miejsc rekreacji i wypoczynku	odpowiedni stan sanitarny otoczenia	ograniczenie nadmiernego hałasu
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	rewitalizacja obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, ekonomicznym i społecznym	CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
	odnowa miejscowości	PK	PN	PN	PN	N	PK	PK	PN	PK	PN	PN
		CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
	zapewnienie wysokiej estetyki przestrzeni publicznej	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK
Troska o środowisko naturalne i ograniczenie niskiej emisji												
	ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w budynkach użyteczności publicznej poprzez poprawę ich efektywności energetycznej	N	N	N	K	N	K	PK	N	N	PK	N
		CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
	ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w budynkach indywidualnych	N	N	N	K	N	K	PK	N	N	PK	N
		CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
	promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) na terenie Gminy gospodarki odpadami	N	N	N	PN	N	N	PK	N	N	N	N
		CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
	ochrona przyrody i środowiska	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK
		PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK	PS / BP / WT / SK
	edukacja w zakresie poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK
Tworzenie i promowanie warunków dla rozwoju gospodarki z zachowaniem zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego												
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców												
	rozwijanie działalności gospodarczej, w szczególności bazującej na usługach i produktach lokalnych oraz zasobach tradycyjnych i ekologicznych	PK	PN	PN	PN	PK	PK	PK	PN	PK	PK	PN
		CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
	tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego terenów inwestycyjnych	N	PK	N	PK	PK	K	K	PK	PK	K	PK
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK
	uzbrajanie terenów inwestycyjnych	PK	PN	N	PN	PK	PK	K	K	K	K	PK
		CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
	rozwój agroturystyki	PK	PN	PN	PN	PK	PK	PK	PN	PK	PK	PN
		CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
	wspieranie rozwoju rolnictwa oraz tworzenie warunków rozwoju lokalnego przetwórstwa i produkcji ekologicznej żywności	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK
	edukacja w zakresie przedsiębiorczości, kreatywności i zarządzania projektem młodzieży ze szkół podstawowych z terenu gminy	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK	PK
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK
Stworzenie oferty inwestycyjnej i systemu wspierającego rozwój przedsiębiorczości												
	stworzenie i koordynacja zintegrowanego systemu obsługi inwestorskiej	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK
	nawiązanie współpracy z podmiatam wspierającymi pozyskiwanie inwestorów	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK
	przygotowanie oferty inwestycyjnej Gminy	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK
	przygotowanie strategii promocji Gminy	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
		PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK	PS / SK

Cele i Działania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025	kryteria oceny	rgią	zrównoważone wykorzystywanie zasobów					standardy jakościowe: dostęp do bezpiecznych ekologicznie usług i zasobów			standardy jakościowe: zmniejszanie ekol	
		wzrost podaży energii z OZE	wody	drewna i biomasy	nieodnawialnych surowców i nośników energii	przestrzeni	stymulowanie proekologicznych wzorców konsumpcji i produkcji	poprawa jakości środowiska miejskiego	zaopatrzenie w wodę wysokiej jakości	powszechny dostęp do bezpiecznych ekologicznie miejsc rekreacji i wypoczynku	odpowiedni stan sanitarny otoczenia	ograniczenie nadmiernego hałasu
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Rozwój ekonomii społecznej												
	popularyzacja wiedzy dotyczącej ekonomii społecznej na terenie Gminy	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	stworzenie mechanizmów wparcia podmiotów ekonomii społecznej (PES) przez Gminę	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	wykorzystanie miejsc atrakcyjnych turystycznie i lokalnych produktów do rozwoju ekonomii społecznej	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
	wyszkolenie osób działających na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
Wzmocnienie systemu świadczenia usług publicznych oraz form spędzania czasu wolnego												
Wzrost poziomu bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców												
	poszerzenie zakresu usług świadczonych i dostępnych dla osób niepełnosprawnych oraz seniorów	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
	podnoszenia jakości i poszerzenie dostępu mieszkańców do podstawowej opieki medycznej oraz profilaktyki zdrowia	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wsparcie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
Rozwój oraz zwiększanie atrakcyjności i jakości lokalnej infrastruktury edukacyjnej												
	poszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	krzewienie idei kształcenia ustawicznego (kształcenie przez całe życie) – „Edukacja pokoleń”	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	wysoki poziom edukacji dzieci i młodzieży w szkołach	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	modernizacja i remonty budynków oświatowych wraz z zagospodarowaniem terenów przyszkolnych	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / BP / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	K ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / WT / SK
	programy przeciwdziałania odpływowi dzieci ze szkół gminy do gmin ościennych	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
Rozwój oraz zwiększanie atrakcyjności i jakości lokalnej infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej												
	stworzenie systemu szlaków turystycznych	N CH / KR / ST / BP / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / BP / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / SK	W ST / BP / WT / SK	W ST / BP / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	W ST / BP / SK	K CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	K CH / KR / ST / BP / WT / SK
	rozbudowa infrastruktury sportowej, rekreacyjnej	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
	budowa infrastruktury wypoczynkowej	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
	stworzenie kompleksowej oferty turystycznej - lokalne produkty turystyczne	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PK CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
		PK	PN	N	PN	PK	PK	K	K	K	K	PK

Cele i Działania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2025	kryteria oceny	rgią	zrównoważone wykorzystywanie zasobów					standardy jakościowe: dostęp do bezpiecznych ekologicznie usług i zasobów			standardy jakościowe: zmniejszanie ekol	
		wzrost podaży energii z OZE	wody	drewna i biomasy	nieodnawialnych surowców i nośników energii	przestrzeni	stymulowanie proekologicznych wzorców konsumpcji i produkcji	poprawa jakości środowiska miejskiego	zaopatrzenie w wodę wysokiej jakości	powszechny dostęp do bezpiecznych ekologicznie miejsc rekreacji i wypoczynku	odpowiedni stan sanitarny otoczenia	ograniczenie nadmiernego hałasu
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	utworzenie wsi tematycznych na terenie gminy	CH / KR / ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / SK	ST / BP / WT / SK	ST / BP / WT / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	ST / BP / SK	CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	CH / KR / ST / BP / WT / SK
Wdrożenie nowoczesnych metod zarządzania gminą												
	poprawa jakości i dostępności usług administracyjnych	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wprowadzenie standardów obsługi interesantów w Urzędzie Gminy	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wdrożenie innowacyjnych technologii w zakresie obsługi mieszkańców	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	podniesienie sprawności i skuteczności zarządzania w sytuacjach kryzysowych	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	promocja turystyczna, gospodarcza gminy	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
Inteligentny rozwój społeczny wykorzystujący aktywność społeczną i ekonomiczną, dziedzictwo kulturowe oraz współpracę środowisk lokalnych												
Zaangażowane społeczeństwo na rzecz rozwoju gminy												
	wspieranie społecznych inicjatyw (w szczególności: edukacyjnych, kulturalnych, sportowych, zdrowotnych)	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	katalizowanie aktywności i kreatywności mieszkańców	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	wzmacnianie społecznej tożsamości i więzi mieszkańców ze swoją Gminą	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wzmacnianie współpracy w ramach istniejących struktur samorządowych	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wspieranie i promowanie aktywności lokalnej mieszkańców	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	rozwój oferty świetlic wiejskich	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
Zachowanie dziedzictwa kulturowego												
	tworzenie warunków dla rozwoju postaw i kompetencji mieszkańców w zakresie kultury	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	rozwijanie aktywności społecznej mieszkańców poprzez angażowanie do uczestnictwa w kulturze	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	tworzenie warunków infrastrukturalnych dla działalności kulturalnej	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
	wykorzystanie potencjału obiektów historycznych i zabytkowych gminy	PK CH / KR / ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	N CH / KR / ST / BP / SK	PK ST / BP / WT / SK	PK ST / BP / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PK ST / BP / SK	PN CH / KR / ST / BP / PS / WT / SK	PN CH / KR / ST / BP / WT / SK
Wspieranie aktywności lokalnych organizacji społecznych												
	intensyfikacja współpracy samorządu z organizacjami „trzeciego sektora”	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	promocja wolontariatu oraz ekonomii społecznej	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK	N PS / SK
	wspieranie inicjatyw wzmacniających potencjał sektora społeczeństwa obywatelskiego w gminie	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	rozwijanie instrumentów partycypacji społecznej	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK
	kształcenie liderów lokalnych	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK	PK PS / SK